

EPERJESI LAPOK

(FELVIDÉKI SZEMLE)

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI, KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

Előfizetési árak: Egész évre 10 kor., félévre 5 kor.,
negyedévre 2 kor. 50 fill. — Egyes szám ára 20 fill.
Hirdetési díj: Háromhastós petitors egyszeri hirdetése 15 fill. Többszörös hirdetésért jutányosabb. Bélyegdíj: minden hirdetésért 60 fill. Nyiltér: minden sor 20 fill.

Az «Eperjesi Széchenyi-kör»
hivatalos közlönye.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Eperjesen, Fő-utca 59. szám, Kósch Árpád könyvnyomtató-intézete.
Ide intézendők minden a lap szellemi részét illető közlemények,
valamint a hirdetési díjak is.

Márczius 15.

A gyorsan forgó Idő ismét elhozta évfordulóját azoknak a nagy napoknak, a melyekkel nemzetéletünk tavasza köszöntött volt be, a maga új virágokat, új gyümölcsöket termelő őseréjében!

Ismét itt van évfordulója az 1848-as márcziusi napoknak, a melyek egy hosszú ideig alvó nemzetnek szép álomlátásait változtatták édes valóvá!

Ismét itt van évfordulója az 1848-as márcziusi napoknak, a melyeknek dátuma örökké kitörülhetetlen betűkkel van felírva nemzetünk történetébe és ebben a legbecsesebb kötetnek: Corpus Jurisunknak a lapjaira!

Ennek a magasztos esztendőnek a tavasza ott ragyogtatja tiszta fényét szüntelenül alkotmányunk védőbástyáinak évezredes, viharedzett ormain; ennek a tavasznak tündöklő napsugara vonta be soha el nem halványulható színaranyával törvénykönyvünknek — e napok emlékeztét oly híven őriző — örökké drága betűit!

Lelkesedéssel s kegyeletes és áldó visszaemlékezéssel gondolunk — mi gyenge utódok — reátok vissza, Ti örökké fényes, dicsőséges nagy napok, és Ti reátok is, Ti nagy szellemek, a kik ezeknek a napoknak tanúi s az azok által elébetek rótt nagy feladatoknak, annyi felmagasztosító honszerellemmel és önfeledőzással, intézői s megvalósítói voltatok s kik a mi szüntelenül hálás lelkeinkben élni fogtok, élni — mindörökké:

A míg az eszmény ki nem hal e földön,
Míg magyar szellem még magasba tör...

Oh emlékezzünk vissza a legtisztább lelkesedéssel az ötvenegy év előtti márcziusra s ezzel az érzellemmel vegyünk részt városunkban az ennek megünneplésére rendelt hazafias ünnepeken s érezzük át szent áhitattal a költő zengzeties szavait, hogy:

Büszke az agg, ki ezt a kort megérte,
E kortól lobban az ifjú szív heve,
S e kornak, — hajtsd le föld és hullj le térdre, —
Ezernyolczszáznegyvennyolcz a neve!

AZ „EPERJESI LAPOK” TÁRCZÁJA.

1848/49-ből.¹

írta dr. Meliőrisz Béla.

Nem akarom én nemzeti dicsőségünk két felejtetetlen évét hosszan ismertetni, fejtegetni; hiszen a lelkesedés, a lángoló honszeretet, a nemzeti büszkeség maradandó betűivel van azoknak magasztos emléke a szívekbe írva; hiszen, ha jó honfi, buzgó honleány akar lenni a magyar, ismeri és imádó tisztelettel emlékezik meg arról az időről, a mely a nemzetet méltóvá tette évezredes múltjára, mely forrását, örök, kiapadhatatlan forrását képezi jövő évezredek dicsőségének, melyet áldó imába foglal a magyar, és lelkesedésének melegével, büszkeségével emleget és dicsőít. Nem akarom én jellemezni a nagy idöket, nem akarom én a dicső évek nagy, híres, ünnepeit, közismert tetteit, nagy emberek alkotta eseményeit leírni, magasztalni — én arra képes nem vagyok, — csak egyes, szerény küzdők, névtelen hősök epizódyszerű tetteit mondom el egyszerűen, igénytelenül. Csak kiszakítok egyes jeleneteket a két év titáni harczaiból, tükördarabokat abból a fényes, változatos, dicső és szomorú kaleidoskopból, egyes darabokat abból az égnék meredő, hatalmas sziklából, a melynek neve: nemzeti dicsőség!

Nagy idök, nagy embereket szülnék; az eszmék hívóket, harcosokat teremtenek.

¹ A Graab melletti bravour szereplő gróf Haller Ferencz őrnagy, ki évekkel később a borsodmegyei Négyesen lünyt el s a kic volt az alsó-selési uradalom, mely később Imre nevű fiérének leányára, Lórára, gróf Wengerszky Viktorára és ennek utódaira szállt, továbbá a hős Abancourt Karoly, kit 1849. október 20-ikán az Újépület mellett, Pesten, Haynau kivégeztetett hg. Worontsekkivel és Gironnal együtt, s ki így idegen létére imádott hazánk vértanójává lön, valamint id. Meliőrisz Kálmán későbbi honvéd főhadnagy és gróf Haller egyik lovásza. A többi epizódnak szereplője idős Meliőrisz Kálmán.

Az esküdtszékről hazánkban.

A modern fejlődés áramlatai, melyek a múlt század vége felé vén Európának majd-nem valamennyi államán keresztülömlöttek s a melyek — különösen e század harmadik évtizedétől kezdve — mindinkább hatalmasulva érintették édes Hazánkat is, eljuttatták mihozzánk is az esküdtszéki intézmény eszméjét és az ennek megvalósítására irányuló óhaját. Ez az óhajtat hazánkban először a negyvenes évek elején készült nagyszerű büntetőtörvényjavaslatban jutott kifejezésre, mely az egész művelt Európában oly méltó feltűnést keltett, mely — tudvalevőleg — a halálbüntetés ellen és az esküdtszéki eljárás mellett foglalt állást s a mely bennünket, eperjesieket, annál az oknál fogva is érdekel, mert annak szerkesztésében igen jelentékeny szereppel városunknak egy kiváló szülőtte birt, kinek emléket csak a múlt évben ünnepelte Széchenyi-körünk, emléktáblával jelölve meg azt a házat is, a melyben ez a férfiú született.

Mikor pedig az 1848-as nagy napok alatt oly fenségesen magasra dobbant a nemzetnek új életfolyamatot nyert hatalmas szíve s a márcziusi napokban e szív dobbanásaként kifejezésre jutott az, hogy «mit kíván a magyar nemzet?»: akkor ezek között a kívánságok között ott olvassuk az esküdtszékek behozatalának óhajtatát is, a mely óhajtat — bár csupán a sajtóügyek tekintetében — az 1848. évi XVIII-ik törvénycikkben végre megvalósítást nyert, ennek 17-ik §-a kimondván azt, hogy: «A sajtóvétségek fölött nyilvánosan esküdtszék ítél» s felhatalmazván a miniszteriumot arra, hogy az esküdtbírók alakítását rendelet által eszközölje.

Mikor azután alkotmányos életünk új időszaka vette kezdetét: a negyvennyolczas törvények alapján kinevezett független felelős magyar miniszterium azonnal első kötelességének tekintette, hogy az előbb idézett törvény felhatalmazása alapján az esküdtszéki

eljárás életbeléptesse s így jöttek létre 1867. május 17-ikén és július 25-ikén azok az igazságügyminiszteri rendeletek, a melyek — az 1868., 1877. és 1892-ik években eszközölt pótló intézkedésekkel — az esküdtszéki eljárás szabályozása tekintetében érvényben vannak hazánkban ma is, mert az időközi büntető-eljárás javaslatok (1882., 1889.) annak kiterjesztésére az időt, — különösen a nemzetiségi viszonyokra való tekintettel, — elérkezettnek nem látták.

Annál fontosabb újítást létesít hazai közjogunkban, illetve igazságszolgáltatási rendszerünkben az 1896: XXXIII-ik t.-cz., mely a bűnvádi perrendtartásról szólván: immáron törvényileg szabályozta a főtárgyalást az esküdtbírók előtt is; ugyanígy az 1897: XXXIII. t.-cz., mely minden törvényszéknél, a melynek büntető hatásköre van, esküdtbírókat szervez; nemkülönben az 1897: XXXIV-ik t.-cz., a melynek 15-ik §-a, — a megállapított feltételek fenforgása esetében, — a nyomtatvány útján elkövetett bűncselekményeken kívül, a főtárgyalásnak esküdtbírók előtt leendő megtartását rendeli: a felségsértés, király bántalmazása, hűtlenség, lázadás, személyes szabadság elleni büntetés, gyilkosság, szándékos emberölés, kitétel vagy elhagyás, halált okozó súlyos testi sértés, közegészség elleni büntetés, gyermekrablás, személyes szabadság megsértése, rablás, gyújtogatás, vízáradás okozása, közveszélyű megrongálás, megvesztegetés és az ezek szerint esküdtbírók elé utalt valamely büntetés elkövetésére irányuló nyilvános felhívás eseteiben.

Felvetett kérdésünkre nézve e mellett elmulaszthatatlan annak konstataciója, hogy az esküdtbírókról szóló törvényünk az esküdtségre megkívánt képesítésre azt rendeli, hogy mindaz a magyar honos férfi, a ki az alapljstrom egybeállításának évében életkorának legalább huszonhatodik évét betöltötte és az állam hivatalos nyelvét (Fiumében pedig az olasz nyelvet) érti, azon írni és olvasni tud:

1848/49 is hőöket teremtett A nemzet felébredt
tespedéséből, szétszakítá lánczait és küzdött.

Az alvó oroszán feleszmélt és ébredése fenséges volt; küzdött az igazság, a szabadság nemes lelkesedésével, bátorságával és hősiességével. Az elavult eszmék hívei a szövetség hatalmát hozták az elkeseredetten, a szabadságért, a létért vívó oroszánra!

Milyen fényes lapok azok, a melyekre a szabadságharc dicső küzdelmei vannak felírva! A honfi szíve megdobb, ha e szót hallja: Szabadságharc!

És küzdöttek ök önfeledőzással, dicsően!
A szemelyes bátorságnak annyi példáját adta a honvéd e két év küzdelmei alatt, hogy bámulatot tiszteletet keltett az egész világon.

* * *

Schwechat alatt vereséget szenvedett a magyar 1848. október 30-ikán. Bár küzdött teljes hévvel, lelkesedéssel, de a túlnyomó erő győzött. Bécs felkelni készülő népe nem segíthette a miénket, az egyesülés jelét, a lobogót fel nem tűzhette a Szt.-István-templom tornyára s örömtüzeket nem gyújthatott, mert Windischgrätz ágyú elhallgattatták, csapatai elnyomták Bécsét és a magyar sereg magára maradt kárörvendő vezérével, Mógával, ki ekkor oly gyanús szerepet játszott. Megtörtént, a mi eddig nem érte a babérokhoz szokott magyar sereget, mely diadalról-diadalra hordozta lobogóit: szétszóratott, futnia kellett.

A futás átka a seregnek. És a magyar had szétszórt csapatai rendtelenségben futottak egész Fischamendig. Fáradt honvéd, kimerült lovas egy tömeggé, három ezernyi sereggé tömörült, verődött össze a fischamendi dombon. Vezetőjük nincs, a tisztek közül sok elesett, sok megszökött, sok elmaradt halálos fáradtságtól kimerülve. Egy fiatal hadnagy tűnik csak ki lelkes bátorsága, erélye által.

Ez a honvédtiszt most a háromezer összeverődött honvéd, huszár, tüzér élére áll és vezeti rendben, csatasorban visszafelé haza, Magyarországra futott seregeikhez. Egy tiszt, háromezer zajongó, mindenféle közkatonát vezet rendben, fegyvelmeztlen. Ilyet is csak egy lelkes honvédtiszt képes megtenni! Elértek Haimburgba. A katonaság zúgolódott, enni kért, Haimburg feldúlásával fenyegetődzött és türelmetlen hevében zsákmányolást követelt. A katonaságot étlen, szomjan hagyini nem lehetett, a várost feldulatni nem engedte a magyar lovagiasság.

A bajon segíteni kellett; és ismét előállott az a fiatal honvédtiszt, a ki megmutatta, mit művelhet egy tisztnek erélye. Ez a honvédtiszt képes volt megnyugtati, lecsendesíteni a lázongó hadat; elment Haimburg városához, biztosította a várost, ha ellátja a honvédek étellel, itallal. Ez a honvédtiszt képes volt megvédeni a várost lázongó csapatok féltelenségétől, képes volt megmenteni az imádott honvéd név becsületét, féltett tisztaságát attól, hogy egy ártatlan, védtelen várost martalékul dobjon; képes a kielégített, a lecsillapított csapatot rendben, fegyvelmeztlen a köpcsényi táborba elvezetni, átadni az őrnagyból tábornokká lett Görgeynek, a ki «das war Ihre Schuldigkeit» rideg szavával bocsátá a jelentkező honvédtiszteket.

— Igaza volt a szabadságharc e rideg, komor tábornokának: ez kötelessége volt a tisztnek! De — én Istenem — ugyan mennyien teljesítették oly szigorúan, oly önzéstelenül kötelességüket!?

* * *

1848. december 15-ik napjaiban Graab mellett Schlick tábornok hadteste táboroz. Az ősi nap fénye megfőrik az osztrák vasasok sisaktaraján, végig cikkkáz azon a nagy táboron, mely sötéten lepi el Graab

esküdtképesseggel bír, ha — eltekintve az ú. n. honorarióktól, — évenként legalább húsz korona egyenes állami adót fizetni köteles, vagy pedig — időleges adómentességet élvezvén, — ennyi egyenes állami adónak megfelelő értékű vagyonnal bír.

A nélkül, hogy a törvénynek — különösen az esküdtzéki tagságból való kizárára és az ettől való mentességre vonatkozó — egyéb lényeges intézkedéseit és újításait itt külön tárgyalandóknak tartanók, csak arra akarunk rámutatni tehát, hogy úgy az esküdtbíróságok eljárási módjának részletes meghatározásával és székhelyének szaporításával, mint az e bíróságok elé tartozó ügyek számának növelésével és végül az esküdtzéki képesség feltételeinek újból történt megváltoztatásával az esküdtzéki intézménye hazánkban mindenesetre sokkal tágabb tért nyert s arra van hivatva, hogy ily alakban minél mélyebben bocsátván gyökereit nemzetéletünk termékeny talajába, majdan hatalmas fává növekedjék, a mely nemcsak virágaival és gyümölcseivel gyönyörködtessen és tápláljon bennünket, hanem védőkarjait is kiterjessze reánk: hazánkra és nemzetünkre.

Lehetetlen, hogy épen mostan, a mikor ötvenegyedik évfordulóját üljük a dicső negyvennyolczas nagy napoknak, ezekre való lelkesült visszaemlékezésünk ne irányozza reá gondolatunkat arra, hogy ezeknek nemzetéletünket átalakító nagy eszméi hozták meg mihozzánk az esküdtzékek napjainkban is alkalmazásban lévő intézményét és hogy ennek az intézménynek kiterjesztését és megszilárdulását valósággal nem tekinthetjük egyének, mint e magas eszmék egy újabb, egy fokozódottabb diadalának! (—h.)

Néhány megjegyzés a fogyasztási és értékesítési szövetkezetek ügyében.

Az Eperjesi Lapok egyik közelébb megjelent számában a «Sárosvármegyei fogyasztási és értékesítési szövetkezet 1897/98. üzleti számadása»-ról referáló cikket olvasva, elhatároztam, hogy arra egy néhány megjegyzést teszsek s megjegyzéseimet a tisztelt szerkesztőség szives engedelmével közölni fogom.*

Mindenekelőtt kijelentem, hogy sem a zárszámadást, sem pedig a tisztelt cikkíró úr nézeteit bírálni nem akarom s ha e cikkre s egyes abban előforduló kijelentésekre hivatkozom, azt csak azért teszem, hogy megvilágítsam ennek a szövetkezetnek vármegyénk kereskedelmére befolyást gyakorló működését is.

A szövetkezési eszme nem új; tapasztaljuk azt mindenütt, hogy egyesek igen gyakran a legmegerőltetőbb munka és odaadás dacára sem képesek kellő sikert és eredményt elérni, míg szövetkezve, erkölcsileg s anyagilag megerősödvé: az együttműködés meghozza gyümölcseit. Így van ez a társadalmi s anyagi téren egyaránt; kérdés csak az marad: üdvös-e s célszerű-e mindig, mindenütt s minden téren a szövetkezés? Nem látszólagosak-e azok az előnyök, melyeket a

* Az eszméknek objektív alapon való surlódását mindenkor a legnagyobb örömmel látjuk; számára szívesen tért nyitunk, kijelentvén, hogy a hivatkozott cikkben elfoglalt álláspontunkat ebbeli készségünk — melylyel a közérdeknek adózni erkölcsi kötelességünk — meg nem másítja. A szerk.

szövetkezet tagjai élveznek, főleg pedig nem ártunk-e ily szövetkezés által más oly intézménynek, melyre — nézetem szerint — sokkal nagyobb szükség van, mint a szövetkezetre s melynek esetleges megrontásával a beállható következmények nem állanak arányban azzal a csekély haszonnal, melyet a szövetkezet tagjai esetleg élveznek.

Igenis, azzal a csekély haszonnal — ezt hangsúlyoznom kell, mert nem osztom a t. cikkíró úr nézetét, — hogy a fogyasztási szövetkezetek tagjai szükségleteikhez a kereskedelem által bevett áraknál jóval olcsóbban jutnak.

Hogy szükségleteikhez valamivel olcsóbban juthatnak, az tény; ezt igazolja a Sárosvármegyei Fogyasztási Szövetkezet is, mert tiszta-nyeresége is mutatja, hogy tagjainak az árút még 2%-al olcsóbban adhatta volna a nélkül, hogy ezáltal kárt szenvedett volna; de nagyon helyesen cselekszik, ha az elért teljes haszon egy hányadát esetleges veszteségek fedezésére visszatartja. Mert ilyeneknek a szövetkezet is ki van és ki lesz téve mindig, bár ezerszer kisebb arányban, mint a kereskedő-osztály, a melynek oly sok ellensége s oly kevés jóakarója van.

A türelmes olvasó, ki soraimat talán figyelemre méltatja, bizonyára azt kérdi: miféle veszteséget értek én s miért állítom fel ezt a hallatlan arányt? Ezt is megmondom s ezzel a fogyasztási szövetkezetek előnyös helyzetét is esetelhetem a kereskedőkkel szemben.

A kereskedelmet megrontó betegség: a rendezetlen hitelviszony, az első oly dolog, melyről a fogyasztási szövetkezetek mit sem tudnak. Ott a készpénz játszik csak szerepet; hitel csak igen kivételes esetben s rendszeren csak a befizetett részjegy értékéig, meghatározott rövid időre nyújtható. Ily természetű veszteség tehát a szövetkezetet nem érheti, míg ily veszteségnek a kereskedő minduntalan ki van téve, sőt okvetlenül számolnia kell vele, mert ezen a czímen a legkisebb szatós is százakot veszít évenként.

A szövetkezetek azonkívül rendszeren csak meghatározott s nagyobb mennyiségekben adják ki az árút; sokkal egyszerűbb tehát a kezelés s a szövetkezet eziránt tett intézkedéseivel a tagok kell hogy beérjék, holott a kereskedő a vevőközönség minden óháját s legmesszebbmenő igényeit kénytelen kielégíteni.

Azonban eltekintve attól, hogy a kereskedő — magas házbér, drága személyzet, aránytalanul nagy áruáraktár, mindenféle adók és zaklatások és sok, a kevésbé beavatott közönség előtt ismeretlen nagyobb és kisebb terhek súlya alatt mennyire szenved s hogy a megélhetés szempontjából haszonnal kell dolgoznia: meg vagyok arról győződve, hogy bármely fogyasztási szövetkezettel felveszi a versenyt, ha a vevőközönsége is annyi jóakarattal s készpénzzel lép elébe, mint a hogy azt a szövetkezet tagjai teszik.

A kereskedő megelőgszik a legcsekélyebb haszonnal, ha készpénzt lát, de ha a közönségnek épen az a része, mely készpénzzel vásárolhat — a becületlen kereskedőt elkerülve — szövetkezik, akkor a kereskedő versenyképessége mindenesetre szenvedni fog.

Ha meggondolom azt, hogy alig ötven évvel ezelőtt, egy üzletet nyitni szándékozó kereskedő a városunkban akkor oly áldásosan működő kereskedelmi gremium bejegyzését volt kénytelen kieszközölni s azonfelül több ezer forintnyi tőkét volt kénytelen kimutatni s csak úgy kapott engedélyt Eperjesen a harmadik fűszerárú-kereskedés létesítésére, s ha meggondolom továbbá azt, hogy Eperjes valaha híres piac volt, melynek kereskedelme kiterjedt a szomszéd vármegyékre is és most azt látom, hogy Eperjesen 58 fűszerárú-üzlet van, s hogy a Sárosvármegyei Fogyasztási Szövetkezet működése az egész vármegyére kihat és Eperjesen is tért hódít: akkor ezt az intézményt nemcsak a kereskedők szempontjából, de más okok miatt is — a «legnemesebb alkotásnak» — mint a cikkíró úr mondja — nem nevezhetem.

Fogyasztási szövetkezeteket létesíteni kell ott, hol közvetítő kereskedelem nincs. Gyártelepeken, mint pl. a diósgyőri vasgyár, vagy más oly telepeken, hol ezekre menő munkás dolgozik s egyszersmind lakik, felette szükséges és üdvös is hasonló intézmény; de olyan helyen, hol közvetítő s legyen szabad azt is megjegyznem: hol még tisztességes kereskedelem is van, ily fogyasztási szövetkezetek létesítése kevésbé szükséges, sőt a meglévő kereskedelem érdekében nem is kívánatos, mert arra határozottan káros befolyást gyakorol.

Egyelőre nem remélhetjük azt, hogy a kereskedők részéről a fogyasztási szövetkezetek működése ellen országsszerte megindult mozgalom hasonló szövetkezetek létesítését meg fogja akadályozni, de megnyugvással remélhetjük, hogy a köztehek kivételénél a kereskedők e veszedelmes konkurrencziája tekintetbe fog vétetni.

Ajánlom jelen soraimat a legközelebb összeülő adókievítő-bizottság tisztelt tagjainak szives figyelmébe, mert szükséges, hogy azok legelső sorban ismerjék a kereskedő-osztály bajait, hogy azt méltányos eljárásban részesíthessék. *Osszvald Károly.*

Vármegyénk és városaink.

A vármegyei állandó-választmány ülést 1899. évi márczius 22-ikére, a törvényhatósági bizottság ülést pedig márczius 27-ikére hívták egybe.

Sárosvármegye közegészségügyi bizottsága márczius 9-ikén tartotta alakuló közgyűlését *Tahy József* alispán elnöke alatt. A lelkes elnöki megnyitó után a jövő három évi ciklusra elnöknek újból *Gombos Alajost*, jegyzőnek *Szinyei Merse Félixet* választották meg.

A vármegyei állandó-választmány márcz. 10-ikén, *Tahy József* alispán elnöke alatt ülést tartott, a melyen a vármegyei házi pénztár 1898-ik évi zárszámadásait tárgyalták. Kiemelésre érdemesnek tartjuk az a buzgó gondosságot, a melylyel a számadás legtöbb tételénél, — az előirányzathoz viszonyítva, — megtakarításokat eszközöltek. A bevételek összessége 97,404 frt 04 kr., a kiadások összessége 97,157 frt 62 kr. volt s így a pénztári maradvány 246 frt 42 kr. tett ki. A pénztári eredmény egészben 1126 frt 89 kr. volt, a mely a nyugdíjalapból vett kölcsön részleges törlesztésére lesz fordítandó.

Zárlat-feloldás. Kakasfalu községben a sertésvész ragályos betegség miatt elrendelt községi-zárlatot feloldották.

A vármegyei házipénztár 1898. évi zárszámadásai az állandó-választmány határozati javaslatával együtt folyó évi márczius hó 11-ikétől 26-ikáig bezárólag a vármegyei házipénztárban közzemlére kitéve lesznek, hol azokat bárki megtekintheti.

A m. kir. belügyminiszter az adófelszámamlási bizottság elnökévé *Fest Lajost*, alelnökévé pedig *Kubinyi Albertet* nevezte ki.

Ragados állatbetegségek Sárosvármegyében 1899. márcz. 1-én. Rühkor: Kapissó 1 udvar. Sertés-orbáncz: Kakasfalu 1 u., Kerektrét 1 u., Radoma 2 u.; összesen 3 község 4 udvar. Sertésvész: Alsó-Sebes 1 u., Berettő 5 u., Fulya 1 u., Kakasfalu 5 u., Kis-Sáros 1 u., Magyar-Jakabfalva 1 u., Piller-Peklen 1 u.; összesen 7 község 15 udvar.

Bártfa város képviselőtestületének közgyűlése február hó 28-ikán folyt le. A közgyűlés tárgysorozatának fontosabb részletei a következők voltak: Az 1898. évi

környékét és lankás dombjait, keveset törödvé a Bártfa környékén táborozó ujoncz-honvéddal.

És nem is törődik!

Az éj elül; sötét leplet von a feketelő táborra, mely alszik, alszik mélyen, gondtalanul; itt-ott cirikál még egy járó, majd az is elpihen s a tábor csendes, nyugodt...

Bártfa környékén Pulszky Sándor honvéd-serege táboroz. Be más itt az élet, mint odaát Schlick táborában! Itt lelkesedés, vig harci kedv, honszeretet — amott komor boszúvágy, esend. Itt élénkség és kedv vívni, csatázni, harci kalandokat keresni. Vidám táborútzek körül honvédek dudolják azt a nótát, hogy:

«A szabadság égi virág, nemzetek sajátja,
Császároknak, királyoknak mi köze hozzája?
A szabadság piros rózsza, harczmezőkön nyílik,
Háromszínű zászlónk mellé hej, de szépen illik!»

Egy kis csoport verődik össze; merész tervről, kockázatos vállalatról foly a beszéd csendesen, sutogva. Nem kisebb tervet forgatnak agyukban, nem csekélyebb vállalatot terveznek, mint bevágtatni nagy merészen az osztrák táborba, megnézni, kifürkészni és avval még az ébresztőig vissza.

Honvédek méltó vállalat!

Az ötletet terv, a tervet tett követi. Három honvéd és egy csatlós lovat nyergelnek, felülnek és mennek lassan, csendesen, észrevétlenül, kerülő úton, nehogy megtudja valaki, legyen az akár barát, akár ellenség.

Megkerültek a tábor s aztán megeresztek a kantárszart; a nemes paripák szűgyükbe vágják fejüket és vágtatnak ki a néma, sötét éjbe. Egy szó kevés, ennyit sem váltanak lovasaink, csak mennek előre sebesen, bátran. Csend van, csak a szikrázó patkók csattanása hallik, sötét van, csak a kikovácsolt szikra fénye villan, csak a csillagok halvány fénye szűrődik át az éj sötét

fátylán, csak egy csillag ragyog fényesebben, vakítóban, bátrabban: a honszeretet csillaga, vakmerő honvédeink vezérő útmutatója!

Már az osztrák tábor előőrsei előtt vannak, egy gondolat — és a lovak patkóját posztóval vonják be. Nesztelenül lépkednek át az előőrsek vonalán. Megkönnybülten hagyják maguk megett az őrszemeket; czeljük egyik nehéz, kritikus részét szerencsésen megtették; most jön a válságos része. Az osztrák táborba kell behatolni; négy lovasnak húsz ezer ember közé észrevétlenül.

Szívdobogva, de nem remegve ügetnek be hőseink a tábor utcajába; jobbról-balról sátrak emelkednek, előttük kialudt táborútz, fegyvergula s pihenő, álomtól elnyomott ellenség. Alszik minden, a lovak lépéseinek halk nesze is elvész a tábor mélyeségek csendjében s így nem lehet attól tartani, hogy felébrészze a tábor alvó katonáit.

Már-már keresztülvette volna hőseink szerencsés merészségük a kikémlt táboron, midőn egyszerre lőnyerítés hallik. A kipányvázott lovak nyerítésére honvédeink lovai visszafelélenek. Az előőrsek figyelmessé lesznek, egy kürtjel és az alvó tábor felriad, fegyverhez nyúl, lovat nyergel és hőseinket köze fogja. Megettük húszezernyi nyüzsgő tábor, előttük az előőrsek éber szeméi, oldalvást a dühös, boszúra kész lovasság!

Más út, más választás vitézeink előtt nincs, mint előre, az előőrsekön keresztülvágyva, azokat vágtató paripán elhagyni és aztán be a sötét éjszakába, vissza Bártfa felé, üldözve boszúszomjas dzsidások hadától.

Most kezdődik honvédeink rémes üldözése az ellenség lovasainak százeitól. Vágtat a magyar ló, megnyúlik nemes karcsú alakja, zihál, habzik, de rohan egyre vadul, örülten. Az üldözők zaja egyre jobban közeleg, felveri az éj nyugalmát, bősziült kiáltásuk meg-

reszketteti a levegőt, pihent lovaik már-már elérik a menekőket s már-már veszve vannak hőseink, midőn a hajnal pirkadásával a magyar tábor előőrsei lesznek láthatók; az üldözők mentve vannak. Még egy pillanat, az előőrsek felismerik bajtársaik menekő kis csapatát, riadó jelt fuvatnak s az üldözőkből üldözők lesznek és vert hadként rohan a megfordult dzsidás-sereg vissza, a táborba, hol nincs veszély megismerkedni a magyar karddal és szuronyval.

És így menekült meg az a három honvéd s csatlós, a ki megtette azt a tréfát, azt a bravourt, hogy keresztülvágtatott egy nagy ellenséges tábor egész hosszában, fölvert húszezernyi ellenséget és elriasztott néhány száz lovas egy kis előőrscsapatl.

Magában véve jelentéktelen kis esemény, minden befolyás nélkül az országos események menetére, de jellemző arra, a minek a neve: honvéd-dicsőség!

* * *

Hadd említsem meg a december 11-iki kassai csatának egy epizódját is!

A Pulszky Sándor ezredes parancsnoksága alatt lévő négy-ötezer főből álló, hirtelen összetaborzott nemzetőrcsapat és a csekély számú honvéddzsalóalj nem volt képes megakadályozni, hogy Schlick Ferencz gróf¹ a

¹ Schlick Ferencz gróf az osztrák hadsereg egyik legképzettebb, legderekabb tábornoka volt. Jellemzésül hadd jegyezzem fel a következő történeteket: A kassai csata után Bácsánál elfogtak az osztrákok egy magyar huszárt, ki a szabadságharc kitérése előtt az osztrák seregben szolgált volt, Kassára Schlick elé viszik s mint renegátnak, szigorú megbüntetését kérik. Schlick kérdőre vonja, miért pártolt el tőlük s felszólítja, lépjen vissza hozzájuk, nem lesz bánat ősa. «Nem hagyom el a hazámat, hanem jöjjön át az ezredes úr is mihozzánk, majd szolgálom híven», mond a legény, ki visszaemlékezett a generálisra, még mint volt ezredesre. Ugy megtetszett e bátor felelet a tábornoknak, hogy szabadon bocsátá a honvédet, ki azonban csakhamar újból jelentkezett nála. «Mi baj fiam? Kérli a tábornok jóindulatilag: «Hát instálom vitéz ezredes úr, ezek — s rámutat az öt kiséző osztrák katonákra — ki nem akarják adni a holmimat, apróságaimat!» Mentem kiadta Schlick a parancsot, hogy mindenét keressék elő s adják vissza neki, sőt fedeztetel kísérjék el, hogy az előőrsek le ne tartóztassák. Erlekes az is, hogy a híres tolvaj csatában, midőn a hidfőnél álló ütegek egymásra lövöldöztek, minden jól irányított lövésnél szalutál egymásnak a két gyalgár vezér: Klapka és Schlick.

városi sz
miatt, a
mesterne
tagjai ke
fizető ké
vették.
határozat
jóváhagy
végett a
oktatásü
épületén
a tervek
tételével
Antoni-te
ár helyet
tanítóké
A szeg
özü. Mih
Lipótné
beadott
javaslat
előterjes
istálló ép
tudomás
jelentés
püspöki
községne
zása irán
jóindulat
120 frt
iktatónal
Mazák
oltóság s
bizottság

Az 18
bizottság
egyletet,
szekváro
Az egy

E

A N
levelben
tudomás
ünnepek
mataiba
jesztése
Remény

A K
Szinyei
gyűlés
közgyűl
hasonló
életünk
Bemutat
köszönő
ujabb k
Hasonló
vallás-
adomán
ugyanig
levelét a
Nemzeti
használa
és Gaja
a nekik
mányok
jelentett
viselőik
Verze
Kornél

határon
irányáb
pataink
még vé
latlan,
egyedül
ujoncz
Thworr
hiányos
hadállás
a kassa
pentin-
gekért
elhelyez
ez utat
szürke
süvítő
hozva
tétlenül

Tu
első ág
tolt há
mielőbb
ágyúzá
nemzet
is inkább
Tehány
néhány
menek
— Ka
védet
madtá
Va
míg az
kassai

városi számadások iránti jelentést, számvevő betegsége miatt, a márciusi havi közgyűlésre halasztották. Polgármesternek évi jelentése kinyomatni s a képviselőtestület tagjai között kiosztatni határozatott. A legtöbb adót fizető képviselőtestületi tagok bejelentéseit tudomásul vették. A vármegye törvényhatósági bizottságának határozata a város 1899. évi köz költségvetéséről a városi tanácsnak kiadott. A vallás- és közoktatásügyi miniszteriumnak az állami elemi iskola új épületének előállítására tárgyában kelt rendelete folytán a tervek és költségvetés beszerzése iránti lépések megtételével a tanácsot megbízták. A főtemplom melletti Antoni-féle ház megvételére a közgyűlés a követelt ár helyett 2000 frtot ajánlott fel. A Ferenczrendi volt tanítóknak 16 öl kemény tűzifa kiadását határozta. A szegényügyi bizottságnak véleményes jelentésére: Özv. Mihalecs Józsefné, Gibely András, özv. Danielovics Lipótné és özv. Mankovics Mária segély elnyerése iránt beadott kérvényei tárgyában a szegényügyi bizottság javaslatait elfogadták. A fürdői nagy-bizottságnak előterjesztésére, a fedett-csarnok, továbbá állás és istálló építése iránti tervek és költségvetés jóváhagyólag tudomásul vétettek. A pénztárak vizsgálatáról szóló jelentés tudomásul vétett. Az eperjesi gör.-kath. püspöki egyházmegyének és a bártfai gör.-kath. hitközségnek templom-építésre alkalmas telek adományozása iránti kérvényére a közgyűlés a nemes cél iránti jóindulatból a telket megadta. Özv. Tulás Sándornak 120 fit kegydíj megszavaztatott. Tomcsányi József iktatónak egy havi szabadságdíj engedélyeztetett. Maszák Hugó fürdői villatulajdonosnak fürdői tüzoltóság szervezése tárgyában benyújtott kérvényére — bizottság küldetett ki.

Az 1899-ik évi nemzetközi gyermekvédő-kongresszus bizottsága felszólította a Sárosvármegyei Jótékony Nőegyletet, hogy az év szeptember havában fő- és székvarosunkban tartandó kiállításban részt vegyen. Az egylet szíves készséggel bejelentette részvételét.

Eperjesi Széchenyi-kör.

A Nemzeti Kaszinó elnöksége meleg hangon írott levelben közölte a Kör elnökségével, hogy örömdetes tudomásul vette azt a tényt, hogy az ezredéves országos ünnepek alkalmával tett alapítványának múlt évi kamataiban, — a nemzeti fejlődés és a magyar nyelv terjesztése körül szerzett érdemei elismerésül, — a Kör *Reményik Lajos*, eperjesi népiszkolai tanítót részesítette.

A Kör igazgató-választmánya márczius 6-ikán, *Szinyei Mór* István főispán, kör elnök elnöklété alatt gyűlést tartott, melyen elnök melegen üdvözölte a közgyűlésen megválasztott új tagokat s az eddighez hasonló buzgó támogatást kért társadalmi és kulturális életünk ez annyira fontos tényezője: Körünk iránt. Bemutatta titkár *dr. Berzeviczy Albert* v. b. t. t., védnök köszönő-levelét a hozzáintézett üdvözlőlevelét, valamint újabb könyvküldeményét a Kör könyvtára számára. Hasonlóan bemutatta a vármegyei főispán átiratát a vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter 100 frnyai adományáról s az erre vonatkozó köszönő-feliratot, ugyanígy az eperjesi kir. kath. főgimnázium köszönő-levelét az Erzsébet-alapítványra adott adományért, a Nemzeti Kaszinó levelét alapítványa kamatainak felhasználása ügyében, *Hemerka Ulrik*, *Tremkó Mihály* és *Gajdos János* köszönő-levelét az üdvözlőlevelét, illetve a nekik megküldött pályadíjért. Az egyes szakválasztmányok részletes jelentést tettek működésükről s bejelentették az igazgató-választmányba kiküldött képviselőiket és pedig *Láng Mihályt*, *Kubányi Bélát*, *Vérzeviczy Elek*t, *Teörös Józsefet* és *Sekunzevicz Kornélt*. A magyar-irodalmi, valamint a zene- és képző-

művészeti szakválasztmányok részletes jelentést tettek fényes sikerrel rendezett háziesték felől s kiemelték, hogy a jelenlegi évad alatt vendégek gyanánt felléptek, illetőleg ilyenek gyanánt még fel fognak lépni: *Zeman Jolán*, *Kovács Lenke*, *Vikár Béla* és *Kemenczy Kálmán*, nemkülönbön *Békei Józsa*, *Langsfeld Géza*, *Radványi Alice*, *Deil Elza*, *Szönyei Ilona*, *Huszka Agnes*, *Beszilla Vilmos*, *Mészáros Pál*, *Glós Sári*, *Kálnay Anna*, *Kordin Mariska* és *Elischer Boldizsárné*. Az igazgató-választmány helyesléssel vette tudomásul, hogy ezeknek a kedves vendégeknek, a kik Körünk iránt annyi nemes áldozatot hoztak s közönségünknek annyi sok művelőzetet szereztek, az elnökség a Kör köszönetét megfelelő módon tolmácsolta s megragadta ezt az alkalmat is arra, hogy ennek a köszönetnek ezúttal is kifejezést adjon. Egyúttal elhatározta, hogy *Vikár Bélát* és *Kemenczy Kálmánt* fel fogja kérni arra, hogy itt tartott felolvasásukat a Kör ez évi Évkönyve számára átengedni szíveskedjenek. Helyesléssel vette az igazgató-választmányok egy vidéki képzőművészeti szakválasztmányának egy vidéki képzőművészeti vonatkozólag tett indítványát s megbízta az elnökséget azzal, hogy a részletek tekintetében tárgyalásokat kezdjen az Országos Képzőművészeti Társulattal. Új tagfelvétel és a tagdíjhátralékok ügyében való határozathozatal után elnök a gyűlést berekesztette.

A Kör bártfai vidéki választmánya márczius 5-ikén tartotta évi rendes közgyűlést *Toth István* elnöklété alatt. A meleg hangú elnöki megnyitó után *Tahy István* részletes titkári jelentése, majd a *Molnár Gyula* pénztáros által szerkesztett s *Csontos Alajos* és *Arányi Dezső* által felülvizsgált számadás tárgyalása következett, melyeket halás köszönettel és helyesléssel vett a gyűlés. A választmány kiegészítése után iskolalátogatókat jelölték ki, valamint megállapították az évi munkaprogramot.

Kordin-est. Körünk évkönyvei egy felette becses, drága lappal gazdagodtak márczius 8-án, a mely napot *Kordin Mariskának*, a fővárosi Opera egykori jeles tagjának s a budapesti szalónok egyik állandóan legkedveltebb énekesnőjének fellépése tett Körünk és közönségünk előtt feledhetetlenné. A Kör rendezőségének eredeti terve az volt, hogy a művész fellépése a Kör működésének harmadik évtizedét nyissa meg s ezért kérte őt arra, hogy múlt őszi első hangversenyünk műsorát gazdagítsa szereplésének pontjaival, akkor azonban a váratlanul közbejött megbetegedés lehetetlenné tette azt, hogy ez a terv édes valóra váljon. A mi meg nem történthetett az évad kezdetén, az megtörtént most, az évad utolsó előtti hangversenyén, a melyen ez a fellépés igazán méltó betetőzése, megkoronázása volt annak a sok sikernek, a mely zene- és képzőművészeti szakválasztmányunk ez évadbeli működésével vejejt. *Kordin Mariskát* a legelőnyösebben ismerte már közönségünk előző itteni szerepléséből; 1897. április 7-ikét, melyen ő Körünket szerencsétlenül szíveskedett, nem feledhette el. Az öröm és a várakozás, a melylyel jövelele elé néztünk, valóban csak egyre fokozódott; és most, a mikor sajnálattal kell belátnunk azt, hogy immáron ennek is el kellett múlnia: csak azt konstatalhatjuk, hogy mind, de mind az a várakozás és reménykedés, a melylyel fellépése elé tekintettünk, a legteljesebb mértékben kielégítést nyert s hogy ez az este, a melyet csak megismerünk akkor, ha róla: vendégművészünk nevével nevezük el, csak fokozta elismerésünket, lelkesedésünket és hálánkat az ő magas művészet, lekötelező szeretetméltsága és újabbban is tapasztalt áldozatkészségével szemben. A művészi ízléssel megválasztott nehéz ének-számok majdnem mindenike más és más oldalról világította meg a kiváló vendég művészetének előnyös oldalait. A «Parasztbecsület» nagy áriájában a drámai énekesnő lelket megrázó hatalmas ereje bilincselte le

«Mignon»-ban, Grieg felséges dalában és a magyar dalokban az érzelm és kifejezés utólerhetetlen báját csodáltuk, míg a «Parla»-keringőben és a Csalogánydalban a koloratura szédítően kapráztató színezése ragadott magával mindnyájunkat, oly ellenállhatatlanul, hogy alig hallottunk valaha Körünk falai között nagyobb tapsvihart, s szünni nehezebben akaró éljenést, mint ezeknél a számoknál, a melyeket újra, meg újra hallani szeretett volna a díszes óriási közönség. A művész nem győzött elégszer megjelenni az emelvényen, hogy a rokonszenves tünemény, a melyben különben csak egyénisége rokonszenveségének visszfényét láthatta, megköszönje. A mesteri ének teljesen méltó kísérőkre is talált. *Tutkó Jenny*, a mi Körünknek ez a legbuzgóbb, legöntelmezőbb, kiváló zenei tehetségű tagja, tudásának, művészi játékának legjavát nyújtotta abban a páratlan zongorakíséretben, a melyre a művésznőnek az volt ezúttal is a megjegyzése, hogy ennél tökéletesebbet a fővárosban is alig lehet találni, *Kohout Lipót* pedig, a «Parasztbecsület» áriájának a zenekar részéről történt kísérleténél megmutatta ismét azt, hogy az ő kiváló zenei talentuma, ízlése és pontossága mily valóban tökéletes. Felette sikerült száma volt az est műsorának *dr. Mariássy Béla* szavala, a ki Petőfi egyik legremekebb költeményét, az «Álmodtam zápot, gyönyörűt» címűt adta elő, megragadóan interpretálván a költeményben kifejezett érzelmeket, gyönyörű hangjának az ecsetlésre annyira alkalmas árnyalataival mélyen hozzájárulván a hallgatóság szívéhez. Vonzó pont volt és szintén nagy tetszést érdemelt ezenkívül *Andor Sandor* tilinkójátéka is, ki a kezdetleges kis hangszeren, mely azonban az ő ügyes kezeiben valódi művészi instrumentummá vált, szébbnél-szebb magyar népdalokat adott elő, czigányzene-kíséret mellett. A műsor első és utolsó száma ezúttal kitünő katonazenekarunk játéka volt, a mely *Kohout Lipót* karmester vezetésével Flotow: Jubel-Ouverturejét és Beethoven «Mondschein-Sonate»-ját adta elő nagy tökéletességgel. Mind a két pont zajos tetszésben részesült; meg nem állhatjuk azonban, hogy az utóbbit, a maga lelket megragadó sejtelmes melódiájával külön ki ne emeljük. Valóban az egész est a legmagasabb várakozásokat is teljes mértékben kielégítette s referádánkat nem is végezhetjük egyébbel, mint maradandó elismerésünk és hálánk újabb kifejezésével a kiváló vendégművésznő iránt, a kit vajha mielőbb ismét Körünkbe hozhatna a mi jó szerencsénk!

A magyar-irodalmi szakválasztmány márczius 16-iki háziestékének műsora:

1. Népese. Előadja: *Pataky Juliska* úrhölgy.
2. «A magyar nemzeti lyra egy újabb képviselőjéről». Írta és felolvassa: *Kubányi Béla* úr.

A Kör házi-estéinek sorozatát az illetékes szakválasztmányok a következően állapították meg: 1899. márczius 22-ikén: Zeneeste.

SZÍNHÁZ.

Közeledünk a színházi szezon végéhez s ez az oka, hogy úgy a társulat, valamint a közönség részéről megcsappant az érdeklődés. Az elmúlt hét folyamán a társulat legjobb férfi-tagja, *Krasznay Andor*, több napot a fővárosi kongresszuson töltött a színházgáttal együtt, s ez a körülmény is hozzájárult, hogy a múlt heti előadások általános színvonala alább szállott.

Szombaton Szigeti életképét, a «Nagyapó»-t adták. Magyar operetteként tüntette fel a színpad, jóllehet néhány énekbetét még nem elegendő az operetthez. A szereplők közül kiválóan játszott *Krasznay* a nagyapót, kivüle számottevő alakítást alig láttunk.

A mi honvédtisztünk kis csapatával már órák óta vigyáz, figyel mozdulatlanul; semmi nesz, semmi gyanús jel. Csendes minden De im egyszerre a dombok mögül valami felvillan, mintha kopják fénye ragyogna, valami nesz hallik, mintha beszélgetés, mintha lovak dobogása lenne.

Csakugyan a dombra felér a cserkeszek kis csapata; megáll, meghökken. Egymásra néz a két csapat; harcztágy hevít amott, emitt a kebleket.

A kopja, a kard megvillan, a nemes paripák előre-rohannak és megkezdődik az előőrsök csatája.

Elkeseredett harc fejlődik, mert ha veszt az egyik előős, elvész az egyik sereg is. Nehéz, küzdelmes a csata; bátorság lelkesíti a magyart, vitézség a cserkeszt, de a magyarok Istene segít és a mieink győznek.

Tizenkét fogoly cserkesz diadalmi jele kis csapatunk bátorságának, vezérük ügyességének.¹

* * *

Nem nagy, hadjáratot eldöntő események, nem hírnévre igényt tartó hadi tények, de epizóduszerű kis események egy honvédtiszt küzdelméből, levelek két év dicsőségének hervadhatatlan babérokoszorújából!

¹ A honvédtiszt azért, hogy katonai szabályok ellenére, miut az előős parancsnoka csatát fogadott s ez által a sereget veszélynek tehető volna ki, haditörvényszék elé állított, de br. Eötvös Tamás közbelépésére, tekintetbe véve nagy vitézségét s azt, hogy győzedelmeskedett s ebből a seregbe mi baj sem támadott, sőt előny és dicsőség: nemcsak felmentették, de csakhamar egy igen terhes, fontos megbízással küldötték Eperjes környékére, melyet teljes sikerrel végzett.

határon betörjön s Zboró felől Eperjesen át Kassa irányában közeledjek. Kardcsapás nélkül kellett csapatainknak hátrálniok s Schlick előrenyomulását tűrnök, míg végre Budamér körül állást foglalhattak. Tanulatlan, fegyelmet nem ismerő csapatok, melyeknek egyedüli erősségét a hozzájuk rendelt, de ugyancsak ujonczokból álló három honvédtisztalój és a vitéz Thwornitzki-féle lengyel légió képezte s melyek oly hiányosan voltak felszerelve, hogy a budaméri magyar hadállást már ostromolta ágyúval az osztrák, midőn a kassai hegy alatt, a valyókői korcsmák és a szerpentin-út között helyet foglaló Dessewffy Arisztid lövegekért küldötte honvédtisztunket a hegy fensíkján elhelyezkedett municziós szekerekhez. Ismétellen kellett ez utat megtennie az őrnagya, Haller, telivér arabs szürke ménjén, a «Felidzsánon» honvédtisztünknek, süvítő golyózápor között, nyergére fektetett ládikóban hozva a lövegeket, míg ezalatt Dessewffy csapatai tétlenül állották az ellenség sortüzét.

Tudjuk, hogy a kassai csata elveszett; az ellen első ágyúlovására a 20-ik zászlóalj első százada elébe tolt három magyar ágyú igyekezett a tűzvonalból mielőbb hátrább vonulni, a mi s az osztrák további ágyúzása annyira megfélemlítette az ujoncz, kaszás nemzetőr-hadat, hogy fejevesztett futásnak eredt annál is inkább, mert Schlick egy csapata átvágyva az erdőn, Tehány felől oldalba kapta seregünk balszárnyát. A zavar néhány perc alatt rettenetessé lőn, annyira, hogy a menekülő nemzetőrök, ellenségnek nézték az országút — Kassa felé menve — baloldalán az erdőben hátrévedet képező félszázad honvédt és sortűzzel támadták meg.

Vad futásnak indult a magyar sereg Kassa felé, míg az osztrák rendezett sorokban nyomult előre a kassai hegy kigyózdó útján; már-már elmenekült volt

minden ágyúnk, midőn a futó sereg hátvédje, melyben hősünk is ott volt, észreveszi, hogy az utolsó ágyúnk egyike a hegytetőn álló kereszt mellett kifordult s a sánczba zuhan. Odasietnek tehát, nagynehezen kimentik veszélyes helyzetéből, felvonszolják az útra s szerencsésen meg is mentik; az ágyúval, az ágyú mellett elmenekülnek a mentő-honvédek is, csak a mi honvédtisztünk maradt utolsóknak, nem gondolva menekülésre addig, míg az ágyút s katonáit biztonságban nem tudja. De im nyomában már az üldöző vasasok hada, a kanyargó országúton elérni már nem bírják bajtársait, letér tehát balra egy erdei ösvényre, melyen alkonyodó sötétben vágat előre, üldözőitől oly csekély távolságban, hogy az utána röpített golyók köpenyét horzsolják, nyeregkapóját átfúrják. Vágtat előre, nem tudva, kijut-e az erdőből s hová? Végre Kassa-Újfalvára s innét Széplakra ér, hol alig pihentetheti fáradt lovát néhány perczet, mert nyomában járnak már üldözői; kénytelen Bernáthfalván át Mislyére s innét — itt csak egy éjtel pihenve — a menekülő mislyeiekkel együtt S.-A.-Újhelybe vágatni, hol három napot kell időznie, míg halálra fáradt lova erőre kap, hogy innét Miskolczra menve, csatlakozzék seregéhez!

* * *

Még egy fegyvertényét hadd említsem fel a névtelen hősnek, a szerény honvédtisztnek.

Az ungvári magyar tábor parancsnoka, *Kazinczy Lajos*, Ungvár környékére előőrsre küldötte hősünket. Előőrsön áll néhányad magával, véde a magyar tábor, figyelve a közeledő orosz seregre.

Jött a kozák lovashad, a cserkesz nemzet leigázott csapatai, betörték a vereczkei szoroson és pusztító haduk Ungvár felé nyomult.

Vasárnap Kövessy A. egyik gyenge darabját — «Háromláb-kapitány» — adták. A karzati publikum megkaczagta ugyan a túlságosan alkalmazott burleszk-komikumot, arról azonban biztosíthatjuk a szintársulatot, hogy a közönség igen nagy részénél ilyen irányú színezetű előadások tetszést nem keltenek.

Hétfőn megismételték Millöcker «Koldusdiák»-ját.

Kedden Erdőssy Károly jutalomjátékára Shakespearé «Hamlet»-jét választották. Nagy volt a feladat, a kivitel gyöngye. Egyedül a jutalmazandó (Hamlet) és Berzenyi Margit (Ophelia) váltak ki a szereplő társaságból. Erdőssy sem volt azonban kifogástalan, s bár tökéletes alakítást a körülményeknél fogva sem várhattunk, mégis világosabb, tisztább s érthetőbb színezésre tartottunk számot. Szerepének legszebb részét, a hol minden betű fontos, itt-ott elcsúszta s érthetetlen volt. Örömmel jelentjük, hogy a színigazgató a helybeli középiskolák ifjúságának ez alkalomból ísmételten több ingyen-jegyet bocsátott rendelkezésre.

Szerdán újból «Himfy dalai»-t adták.

Csütörtökön Berg O. «Fokról-fokra» cz. életképét Rátkay Sándor jutalomjátékául játszották. Magát a darabválasztást a leghatározottabban helytelenítjük. A jutalomjáték célja az, hogy a szintársulat kiválóbb tagja tehetségét minden oldalról bemutathassa rokonszenvező közönségének. Erre Rátkaynak épen nem volt alkalma, pedig a színházlátogató közönség ezt annál szívesebben vette volna, miután Rátkayt igen kedvelik. Kifogásolható volt a díszletezés is; a nagyvárosokat áthatító folyam nincs benőve sással és náddal. Nem hagyhatjuk megjegyzés nélkül azt a félremagyarázásra alkalmas eljárást sem, hogy a színlapra a távollevő kiválóbb tagok neveit is felveszik s a színpadon azután hasztalan keressük azt, a kinek kedvéért esetleg a színházba jöttünk. Krasznay például nem játszott s mégis a színlapon jelezte volt. A jutalmazandónak élelmiszerekkel való elhalmozása sem igen való komoly színházba. Egyébként a jutalmazott kiváló érdemeit az itt felhozott megjegyzések közvetlenül nem érintik s konstatálnunk kell, hogy úgy ő, mint Berzenyi Margit (Mari), Halmai Kornélia (özü. Vernerné), Erdőssy (Ernest) s Miklóssy tőlük telhetőleg iparkodtak a darabot elfogadhatóvá tenni.

Pénteken nem volt színi előadás.

Színházi műsor: Vasárnap: «Gésák», operette, másodsor. — Hétfőn: «Gyurkovics-lányok», Herczeg Ferencz életképe, itt harmadszor. — Kedden, Kovács Lenke jutalomjátékául: «Örök törvény», Csiky G. színműve. — Szerdán, díszelőadásul: «Aranylakodalom», a márczius 15-iki nagy napok emlékéül, a helybeli jogászszáz szíves közreműködésével. — Csütörtökön: «Negyvenéves kislány», francia bohózat. — Pénteken: «Gésák», operette, itt harmadszor. — Szombaton, Medgyessy Erzsé jutalomjátékául: «Tiszturak a zárdában», Varney bájos zenéjű operetteje. — Vasárnap: «Ingenylenők», Vidor Pál énekes népszínműve.

H I R E K.

* «Csodalom építése» cz. tárczánk, valamint Csarnok-rovatunknak a folytatását, — tekintettel mai tárczaközleményünk alkalmosságára, — jövő számunkra kellett halasztanunk.

* **Kitüntetés.** Az anhalti herceg sárosi uradalmának főhercege, Adametz Emil lukói lakost, Ő Felsége a király a negyven évi hű szolgálat jutalmazására alapított díszremlémmel tüntette ki. Az érdem t. hó 1-én Tóth István főszolgabíró üdvözlő-beszéd kíséretében nyújtotta át a kitüntetettnek, kit a jelen voltak lelkesen megjeleneztek. A hivatalos aktust kedélyes lakoma követte.

* **Márczius 15-ike.** Múlt számunkban elismeréssel jeleztek a kollégiumi ifjúság amaz elhatározását, hogy a márcziusi nagy napon hazafias ünnepet rendez. A nemzeti-színű falragaszok tájékoztatják közönségünket a tervezett ünnepek felől s melegen felkéri az abban való részvételre. Az ünnepek lefolyása következő lesz: I. **Egyesült kollégiumi ifjúsági ünnep** 1899. márczius 15-ikén délelőtt 11 órakor a Kollégium dísztermében. Műsor: 1. Ének. Előadja a tanítóképző-intézeti ifjúság. 2. Megnyitó-beszéd. Tartja Krayzell Miklós, jogász-testületi elnök. 3. Csengey G.: «Márczius 15-ikén» Szaválja Vartmann Simon joghallgató. 4. Ünnepi beszéd. Tartja Szkalos Emil hittanhallgató. 5. Kubányi B.: «Branyiszko» Szaválja Finczig Miklós főgimn. tanuló. 6. Rákóczi-induló. Előadja a főgimn. zenekar II. Az eperjesi jogásztestület este 6 órakor fáklásmenetet rendez, mely alkalommal Duda Árpád joghallgató szaval. III. Este 8 órakor díszelőadás a színházban, a jogakadémiai ifjúság közreműködésével. Színpadon kerül Beöthy L. és Rákosi V. «Aranylakodalom» cz. alkalmi darabja. Az előadásban résztvesznek: Női szereplők: Berzenyi Margit, Kovács Lenke, Halmay Kornélia, Medgyessy Erzsé, Kőrössi Valér. Férfi-szereplők: Kosztermann Ernő, Klauszer Kálmán, Steinmetz János, Hirschmann Aurél, Glauf István, Bartmann Simon, Goidits Miklós, Andor Sándor, Sikorszky Sándor, Schultz Gyula, Zahler Elek, Weiszler Emil, Hegedűs Ferencz, Herkely Lajos, Muha Gyula, Herz Frigyes, Jankovich Ákos, Petrassy Antal, Libán Jenő, Tokár Emil, Schön Jenő, Danielisz Árpád, Palesó István, Bodnár János, Hrabéczy Béla, Buszek Károly, Habina Jenő, Prieszter Szaniszló, Havel Béla, Bothár Gusztáv, Hamborszky Béla, Jeney István, Hvozdivics Pál, Mihalovics József, Pálka Pál. Az ifjúság felkérte a háztulajdonosokat, hogy házaikat márczius 15-ikén felloboogózzák.

* **A miniszter köszönete.** Jogakadémiánk tanárikara nevében a kar dékánja meleg üdvözlő-táviratot intézett dr. Wlassics Gyula vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszterhez abból az alkalomból, hogy a kabinetben elfoglalt állását megtartotta. Márczius hó 1-ről a miniszter a következő tartalmú köszönő-levelet küldte a kar dékánjához: «Nagyságos Dékán úr! Kérem fogadja és tolmácsolja Nagyságod a jogakadémia tanárikara előtt őszinte köszönetemet a szíves üdvözlőletért, melylyel engemet tárczám megtartása alkalmából megörvendeztetett. Kiváló tisztelettel: Wlassics.»

* **A Sárosvármegyei Gazdasági Egyesület igazgató-választmánya** márczius 6-ikán tartotta rendes havi ülését, a melyen Szell Kálmán miniszterelnököt, székfoglaló beszédében foglalt agrár-programmjáról és Darányi a miniszteri széknek újból való elfoglalása alkalmából, felirattal üdvözölni elhatározta.

* **Gör.-kath. egyházmegyei hírek.** Ő Felsége a barakonyi leégett egyházi épületek helyreállítási költségeinek fedezésére magánpénztárából 100 frtnyi legfelsőbb segélyt adományozott.

* **Zelenka püspök felolvasása.** Márczius 18 án este 6 órakor Budapesten, az ág. ev. főgimnázium dísztermében, a fővárosi szegényeket vallaskülönbőség nélkül segélyező Tabita-Nőgyesület pénztára javára, Zelenka Pál püspök előadást tart szentföldi útjáról.

* **Megbízás.** A kassai egyházmegyei hatóság a Hedry Bodog halálával megüresedett sírokai plébánia ideiglenes vezetésével Neuwirth László segédlelkész bízta meg.

* **Az eperjesi ág hitv. ev. I. egyház** márczius 5-ikén Kubinyi Albert egyházfelügyelő és ifj. Draskóczy Lajos elnöklele alatt közgyűlést tartott, mely alkalommal az iskolaszék, illetve az egyháztanács jól megindokolt javaslata alapján, véglegesen döntött Csink János leánytanító nyugdíjaztatása ügyében, új polgári tanító-nő állomásra 800 ft fizetéssel pályázatot hirdetett s Vandra Vilma és Oeschger Adél tanítóknak fizetéseit fölemelte. A közgyűlést megelőzőleg Husz Armin újonnan megválasztott pénztáros esküt tett s három évi pénztárosi tiszteletdíját, a tagok lelkes éljenzelei között, a polgári iskola fölszerelésére ajánlotta fel. A közgyűlésen az egyháztárogat közül számosan vettek részt.

* **Az eperjesi ág hitv. evang. I. anyaegyház** Évkönyve az 1898-ik évről is változatos tartalommal jelent meg ifj. Draskóczy Lajos lelkész jeles szerkesztésében. 28 pontban tünteti föl a múlt évről fölemelő tényekben is gazdag történetét, mely a lelkész tollából igen melegen, vonzóan és hűséggel van közölve. Majd közli az egyháztanács, az iskolaszék s a bizottságok tagjainak névsorát, az istentisztelet rendjét, az Ő Felsége Erzsébet királyné emlékezetére szánt alkalmi éneket s a lelkész remek gyászbeszédét, az adományokban gazdag emlékkönyvet, a helyi gyámintézet és az ev. gyámintézeti Nőegylet múlt évi áldásos működését, Mayer Endre titkár jelentését, a polgári iskola állapotát, a közpénztár forgalmát, az egyházi adóilletékeket, a szükséges tudnivalókat s a lelkész tollából egy lelkes zárószót. Sajnos, az adóhátalékok ez ében is eléggé felszaporodtak, a mire néve Husz Armin egyházi pénztáros a közgyűlés által támogatva, a jövőben célszerűbb intézkedéseket fog életbe léptetni. Az Évkönyv egy hivatása és buzgósa magaslatán álló gyülekezetnek a képe s egy hű lelkipásztor munkásságának a bizonyosága.

* **Himen.** Vogel Béla, helybeli takarékpénztári tisztviselő, jegyet váltott Nagy-Sároson Fábry Mariskával, Fábry Lajos nagy-sárosi műalmi tisztviselő leányával.

* **Fényes esküvő.** Márczius 6-ikán fényes esküvő volt városunkban. Özü. Szeredinszky Sándorné esküdtött örök hűséget Körner Pálnak. Az állami anyakönyvvezető előtt végbement házasságkötés után az ifjú pár az ág. hitv. ev. templomba ment, hol ifj. Draskóczy Lajos lelkész emelkedett szép beszéd kíséretében adta reá az egyház áldását is a megkötött frigyre. Tanúkként Kubinyi Albert és Kubinyi Pál szerepeltek. Az egybekelést a reggeli órákig eltartó fényes lakoma követte az örömapának: Kubinyi Aurél ügyvédi kamarai elnöknek vendégszerető házában, a melyen a Kubinyi, Körner, Csatary, Draskóczy, Gombos, Kádas, Krayzell, Horváth, Császár, Úsz, Meliörizs, Szentiványi családoknak több tagja vett részt.

* **A márcziusi napok emlékkönyvein** mindeideig hiányoztak olyan népszerű könyvek, melyek a nagy napok emlékének méltón áldoznának és melyekhez a nagyközönség is könnyen hozzáférhetne. Ezen a bajon segített a Magyar Könyvtár szerkesztősége, mikor e kitűnő vállalatba három olyan munkát vett föl, mely kétségtelenül csakhamar el fog terjedni és nagyban fogja emelni a gyorsan fölkapott gyűjtémény népszerűségét. E három füzet egyike Ábrányi Emilnek márczius 15-iki alkalmi és más szebb hazafias verseit foglalja egybe «Márcziusi dalok és egyéb költemények» czímen, a másik füzetben Gracza György, írta meg a nagy nap történetét. Címe: «1848. márczius 15», a harmadik a 48—49-es évek legendás alakjának, «Kossuth Lajosnak július 11-iki beszédét» is, melyet a haderő megajánlása ügyében tartott. Egy-egy füzet 15 kr. Kiadta Lampel R (Wodianer F. és Fiai) cs. és kir. udvari könyvkereskedése Budapest, Andrássy-út 21, de megszerezhetők minden hazai könyvkereskedésben is.

* **Az Eperjesi Torna- és Vívóegyesület kerékpárosztálya** márcz. 5-én tartotta rendes évi közgyűlését. A gyűlést a tagok csekély részvétele mellett nyitotta meg Mattyasovszky György elnök. A megtartott tisztújításon megválasztották elnöknek Mattyasovszky Györgyöt, I. kapitánynak Mikolík Istvánt, alkapitányoknak Berzeviczy Elekét és Gregor Endrét, pénztárosnak Mikolík Istvánt, jegyzőnek Sztankay Gézát. A tárgysorozat szerint foglalkoztak a Magyar Kerékpár-Szövetség átiratával, s ennek kötelekibe a testületi belépést elhatározták. Az indítványok során megállapodtak két verseny rendezésében és négy túra-pályázat kiírásában.

* **Az Eperjesi Torna- és Vívóegyesület választmánya** márcz. 7-én tartotta havi gyűlését. A választmány Szinyei Mersé István főispán elnöklése mellett elhatározta egy egyleti zászló beszerzését, minek eszközésével Dobiás Ede elnöksége alatt Mattyasovszky György, Pethe Ferencz és Dresdner Armin tagokból bizottságot bíztak meg. A zászlóalap Szinyei Mersé István főispán nagylelkűségének és az egyesület iránt való szeretetének egy újabb nyilatkozása. Elhatározta a választmány, hogy átír a Pozsonyi Torna-Egylethez versenyműsora előnyös átalakítása végett; továbbá fölvevett 10 új tagot (jobbára joghallgatók) s kimondotta, hogy gyakorló-pályának ezúttal is a katonai gyakorlótérét használja.

* **Az Országos Tanáregyesület eperjesi körének** ez idei népszerű felolvasásait Beer Ferencz fejezi be a magyar zene történetéből vett szabad előadásaival. Első előadását márcz. 4-én tartotta meg a vármegyei ház nagyszobájában. A felolvasás nagy közönséget vonzott. Előadó nagy vonásokban ismertette a magyar zene fejlődését, — Liszt cigány-elméletét, Brassai, Bartalus czáfolatát, a külföldi zenének a magyarra való hatását. A különböző zenei korszakok jelesebb és jellegzetesebb alkotásait be is mutatta. Ebben segítségére voltak az óvónőképző énekkara, egy solót éneklő képezdei növendék és a kir. kath. főgimn. ifjúság zenekara. Mindannyian szépen oldották meg feladatukat. Egyes részleteket maga az előadó mutatott be zongorán.

* **Adomány.** A jótékony nemes oltárán legújabbán özü. Vinczi Károlyné áldozott, száz forintot adván az eperjesi ág. evang. gyámintézet diakonisszalapjára. A nagylelkű adományért az egylet nevében köszönetet mond: Mayer Endre, titkár.

* **Kossuth Lajos egy ismeretlen levele.** Abból az alkalomból, hogy nagy hazánkfa «Irataim az emigrációból» cz. nagybecsű művének 6 kötete megjelent, helyénvalónak találjuk márczius 15-iki hazafias ünnepünkkel kapcsolatban, olvasóinknak bemutatni Kossuth Lajos egy ismeretlen levelét. A levél Gürtler Károly varannói gyógyszerészhez van intézve s kelt Sátoralja-Újhelyen 1839. augusztus 6-ikán. Német nyelven van írva és pedig meglehetősen magyaros német-séggel. A levél Gürtler rokonának, Dahlström Gyulának ajándékából dr. Szlavik Mátyás kollégiumi igazgató birtokában van. Erős papíron van írva, teljesen ép pecsétel. Eredeti szövegében így hangzik: «Lieber Freund! Ersten Brief an Ihnen hab ich den nächsten Dienstag durch Herrn Péterffy Stuhlrichter, welcher ganz accurat Ihnen übersenden verspricht, — den zweyten jetzt den nächsten Samstag durch Herr Nyeviczkey, welcher hat nach den nehmlichen Tag übergeben sollte laut sein Versprechen überschickt, und darum Ihnen beyde haben wir mit meiner Schwester, mit voller Hoffnung aber doch ganz umsonst gewartet; — jetz als ich schon einen Bothen annehmen wollte, hörte, dass der Herr Szögyényi von Kross gehet nach Hause, welchen hab ich ersucht, diesen Brief je früher übergeben, und das thun hat er noch für heutigen Tag versprochen. Nach so vielen Plaudereyen Ursache dieses Briefes ist diese, dass ich hab Ihnen für Recepten gehöriges Geld aufnehmen, schreye, dass ich es bey mir, und ist niemand da, welcher es übernehmen wollte, also bitte Ihnen je früher um das Geld beyde wollten Sie zukomen, sonst werde es bey dem Juden ums Brantwein versauffen. Da Ihnen beyde mit Sehnsucht erwarten und je früher umarmen wünsche, verbleybe — Ujhely, den 6-ten August 1839, aufrichtiger Freund: L. Kossuth.» E levélből kitetszik, hogy Kossuth a levél írásakor gyenge német stílusza volt s hogy barátságban lehetett a címzett Gürtler-családdal. Van kilátásunk reá, hogy Dahlström régi iratai között még több Kossuth-levélre akadunk.

* **Az Eperjesi Népbank** márczius hó 8-ikán tartotta Ghillány József kir. tanácsos elnöklele alatt rendes közgyűlést, mely az igazgatóságot lelkiismeretes, körültekintő és takarékos eljárásáért elismerésben részesítvén, az előterjesztett 1898-ik évi jövedelmi és vagyonmérleget jóváhagyta. A mérleg által kimutatott 705,104 frtnyi vagyonnak több tételei: váltók 276,656 frt, jelzálogkölcson 96,869 frt, kályhagyár 212,021 frt, ingatlanok 31,055 frt, intézeti ház 32,743 frt, folyószámla követelések 19,983 frt, kézi-záloggal biztosított követelések 11,161 frt értékben. Ezen 705,104 frtnyi vagyon, ha a 150,000 forintnyi alap- és 11,681 frtnyi tartaléktökeket intézeti tehernek nem tekintjük, mely ezzel az intézet csak önmagának adósa, képezi fedezetét az 533,483 frtnyi intézeti tartozásnak, melyből a lassan bár, de folyton növekvő betétekre 498,203 frt és visszleszámtolás útján keletkezett váltótartozásra 41,971 frt esik. A közgyűlés ama törekvéséről, hogy az intézet anyagi biztosítékaival minél nagyobb mértékben érdekelje ki a közönség bizalmát, tanúskodik az a határozata is, melylyel az 1898. évi 8651 frtnyi tiszta üzleti nyereséget az 1897. évből származó 3030 frtnyi tartaléktökéhez csatolta. Végül a kisorsolt Meliörizs Lajos és Fuhrmann Andor igazgatósági tagokat újból egyhangulag megválasztották.

* **Évi közgyűlést** tartotta az Eperjesi Ipartestület és betegsegítő-pénztára márczius hó 5-ikén a város-háza tanácstermében, Grieger József elnöklése mellett. A múlt közgyűlés jegyzőkönyvének hitelesítése után bemutatták a pénztárosi jelentést, mely szerint az 1898. ében bevétel volt 1911 frt 01 kr., kiadás 857 frt 11 kr., tehát maradvány 1053 frt 90 kr., a mit örvendetes tudomásul vettek s a pénztárosnak, ellenőröknek, valamint a felügyelő bizottságnak a szokásos felmentvényt megadva, az összes tisztikarnak önzetlen működésükért köszönetet szavaztak. Elnöknek közlekedéssel Grieger József választott meg, kinek erélyes s mégis szeretetteljes vezetése mellett az iparos-gész részéről általános becsülettel vívott ki ezen, pár évvel ezelőtt is még igénytelen, ma már szépen kifejűdött testület, mely, szervezettségét tekintve, büszkén helyet

foglalhat nem híz testület g örök: P János. E Letkovic Buday J. János, F Palsák S Mochnay Levius I. Spanner Lajos, St rokkant közö ala képezt jöteköny gyűlésen működés tett költ kapcsol meg tarto I. aiehn gyeg, pé megválas tartott ip az igazg szerint a talékalap (míg a k (tartalek) táros, elle vény mek nos előirányz továbbá megalak nyert be

* D napokba fény» cz kiállítás össze, fe melyben legtisztá közönsé találjuk éveken aláírassa szerző Mikler C relemmel a zsánet jainak magyar részre o rendkívül rész «al részben Petrarca legszebb mutatva előtt ré szerző bízzuk. Kosch ajánljuk

* A XXIX-ik tárl elén életéből lyamán voltak: 2.512,88 zálogkő értékpa 159 frt ingatlan 29,282 nyugdíj 2.850,6 34 kr ny általán tak fel. zásokra mint jó a köve ifjúság templom orgoná 12 frt 50 kr.

* Andra okból torony adta a leégett dülő t dések

* az ep Urbán tartott állapító * E életén letrem — K márcz ben. - dorné

foglalhat a nagyobb szabású ipartestületek között. Így nem hízog, ha azt mondjuk, hogy: az Eperjesi Ipartestület gratulálhat magának, míg ily elnöke van! Ellenőrök: Práter Károly, Bodnár Győző és Woloszinovics János. Előjárósági tagok: Glatz János, Lipták Ambrus, Letkovic Lipót, Marczinkó János, Miklóssy Mihály, Buday János, Sztraka István, Schvarcz Ede, Fenyus János, Friedrich Vilmos, Benyó Antal, Bodnár András, Palsák Sándor, Hajdu Bertalan, Koblicz Frigyes, Mochnay Kálmán, Ravasz Mihály, Grega András, Levius Lajos, Tóth András. Póttagok: Gratzl András, Spanner Róbert, Brestyenszky György, Mihalidesz Lajos, Stehr Herman. A közgyűlés fontosabb tárgyát a rokkant iparosok segítő- és nyugdíj alapjára vonatkozó alapszabályok tárgyalása és egyhangú elfogadása képezte s az alapszabályok jóváhagyása után ezen jótékony egyesület — a melynek megalakulását a közgyűlésen jelen volt tagok szívükből öhajtották — a működését azonnal megkezdi. Az 1899. évre betervezett költségvetésről helyesléssel fogadták. — Ezzel kapcsolatban megemlékezünk a másnap (márcz 6 ikán) megtartott rendkívüli előjárósági ülésről is, melyben I. alelnöknek Glatz János, II. alelnöknek Koblicz Frigyes, pénztárosnak pedig Schvarcz Ede bácsi lettek megválasztva. — A márcz 5-ikén d. u. 2 órakor megtartott ipartestületi betegsegítő-pénztári évi közgyűlésen az igazgatóság betervezte a pénztári jelentését, mely szerint a bevétel (1897. évi pénzt. maradvány- s tartalékalappal: 1531 frt 30 krral együtt) 6138 frt 25 kr., míg a kiadás 4070 frt 33 kr. volt; így a maradvány (tartalékalappal együtt) 2067 frt 92 krt tett ki. Pénztáros, ellenőr és a felügyelő-bizottság részére a felmentvény megadotván, nekik, különösen a buzgó pénztárosnak köszönetet szavaztatott. A jövő évre szóló költségvetés megállapítása után új tagok választottak, továbbá a felügyelő-bizottság s a választott bíróság is megalakulván, a gyűlés az elnöknek élénk élettel telt nyert befejezést.

(—n.)
* **Dr. Mikler Gusztáv újabb költeményei** a napokban jelentek meg Besztercebányán „Lidércz-fény” cím alatt. Mintegy száz oldalra terjedő díszes kiállítású kötetben szerző újabb költeményeit foglalta össze, felbátorítva attól a nem várt, meleg fogadtatástól, melyben a fiatal költőnek, a nemesen dobogó szív legtisztább forrásából fakadt költeményeit az olvasóközönség pár évvel ezelőtt fogadta. A kötetben megtaláljuk azokat az újabb verseket is melyeket az utóbbi években a fővárosi szépirodalmi folyóiratok „Mikolth” aláírással gyakorta közöltek s melyek közül némelyiket, szerző szives készségéből, lapunk is bemutatja. Dr. Mikler Gusztáv (Mikolth) a boldog és a kesergő szerelemnek kiválóan hivatott, mely érzésű lírikusa s ebben a zsánerben az olasz és francia költők legkiválóbbjainak gyöngyeit is nagy előszeretettel ülteti át édes magyar nyelvünkre. A most megjelent kötetet három részre osztja; az első részben a „szerelem” akkordjai rendkívül biztos technikával csendülnek a második rész „alkalmi” költeményeket tartalmaz, a harmadik részben — idegen költőkől — Béranger, Ada Negri, Petrarca, Cognettie, Montaguti Bonetti, Bérard stb. legszebb költeményeit adja fordításban. Lapunk több mutatványt fog közölni ezek közül is. A közönségünk előtt részben már most is ismert fényes tehetségű szerző legújabb kötetének méltánylását az olvasókra bizzuk. Az elegáns díszkötésű költeménykötet 1 frtért *Kösch Árpád* könyvnyomdájában kapható. Bizalommal ajánljuk a közönség figyelmébe.

* **A Bártfai Takarékpénztár** részvénytársaság XXIX-ik évi üzleti zárószámadatai igen szép adatokat tár elénk a lelkiismeretes gondnal vezetett egyesület életéből és sikeres működéséből. Az 1898-ik év folyamán az egyes üzletágak főösszegei a következők voltak: Betétek 1.410,672 frt 17 kr., váltószámítás 2.512,894 frt 15 kr., visszszámítás 67,853 frt, jelzálogkölcsonok 381, 073 frt 74 kr., kézzizálog 2524 frt, értékpapírok számlája 71,450 frt 50 kr., giró-számla 159 frt 61 kr., postatakarékpénztárnál 131,563 frt 32 kr., ingatlanok számlája 10,848 frt 14 kr., tartalékalap 29,282 frt 65 kr., külön tartalékalap 8651 frt 59 kr., nyugdíjalap 2068 forint 24 krajczár, pénztári forgalom 2.850,641 frt 2 krajczár. Az egyesület üzletévé 13,278 frt 34 krnyi nyeresémmel záródott, melyből 10%-ot az általános tartalékalapnak, 70%-ot osztaléknak használtak fel. A megmaradó 20%-ot tiszteletdíjakra, jutalmazásokra és az intézeti nyugdíjalap gyarapítására, valamint jótékony célokra fordították. Ez utóbbiak között a következő nemes-adományok szerepelnek: a gimn. ifjúság segítőegyesületének 25 frt, a róm kath főtemplom orgonájára 25 frt, az ág. hitv. ev. templom orgonájára 25 frt, a Chewra-kadischa izr. egyesületnek 12 frt 50 kr., az izr. betegápoló-egyesületnek 12 frt 50 kr. Az egyesület közgyűlését febr. 23-ikán tartották meg.

* **Tüz Bártfán.** Márcz 4-ikén *Smilnyák Andras*-nak a városon kívül fekvő háza ismeretlen okból kigyuladt s miután a nagy ködben a városi toronyór későn vult észre a veszedelmet s így későn adta a jelzést, tüzoltók megérkezéig a ház teljesen leégett. A december óta immár negyedízben előforduló tüzeset fokozott éberségre s a kellő óvintézkedések betartására hívta fel az illetékes hatóság figyelmét.

* **Az Eperjesi Vadasztársaság** márcz 11-ikén az eperjesi kereskedelmi ifjak egyleti helyiségében *Urban Gyula* elnöke alatt rendkívüli közgyűlést tartott, a melyen a jövőre vonatkozó vadászati rendet állapították meg.

* **Halalozás.** *Lorenz Károly* halt el márcz 6-ikán életének 88-ik s házasságának 58-ik évében. A tiszteletreméltó öreg iparost általában ismerték városunkban — *Krivácsy Agostin* szül. *Malinszky Kornélia* halt el márcz 7-ikén életének 38-ik, házasságának 18-ik évében. — *Ugyancsak márcz 7-ikén özv. Zboray Sándorné* szül. *Porubszky Lujza* szenderült jobblétre, éle-

tének 78-ik évében. Az elhunytat, ki a Sárosvármegyei Jótékony Nőegylet alapításánál is résztvett s 1864-ben ennek igazgató-választmányi tagjává is lett, nemes szervezett általában ismerték és becsülték városunkban. — Folyó hó 10-én halt meg Budapestén *özv. Makovicsky Józsefné* szül. *Balló Sarolta*. Temetése hétfőn, folyó hó 13-án delután fog Eperjesen saját főtűczai házából végbemenni.

* **Az Eperjesi Kereskedők és Kereskedő-ifjak Egyesülete** márcz 18-ikán *Oszwald Karoly* elnöke alatt XII-ik évi rendes közgyűlést tartja, mely alkalommal az elnöki megnyitón s a titkári jelentésen kívül a tisztújítás megejtése s a zárszámadás s a költségvetés kerületé. A pénztári kiutalás 927 frt bevételt és ugyanannyi kiadást, a vagyonkimutatás 1043 frt 52 krt tüntet föl. A körnek 2 dísztagja, 6 alapító-, 38 pártoló- s 94 rendes-tagja van.

* **Az Eperjesi Kuglizó-Társaság** — mint értesülünk — a tavasz folyamán hasonlóan be fogja vezetni millenáris díszes helyiségeibe a villamos-világítást. Öszintén örvendünk a vezetőség nemes elhatározásán, mert reményünk van arra, hogy az által világozásban és megközelíthetőségben csak nyerni fog az „Eperjes város” vasúti állomás is, mely ujabban s hihetőleg a tavasz s a nyár folyamán még nagyobb arányban, igen nagy forgalomnak örvend.

* **Számvizsgálat.** Az ág. hitv. ev. Kollégiumban néhány napon keresztül a számvizsgáló-bizottság ülésezett, hogy gondal vizsgálja át az elmúlt 1898. évre vonatkozó számadásokat, a melyeket az összes kollégiumi tanintézetek dékánjai és igazgatói, nemkülönb a Kollégium kiváló pénztárosa: *Florian Jakab* terjesztettek a bizottság elé. A bizottság általában a legpontosabb rendet és pontosságot konstatalta. Érdekes adat a bizottság előtt fektűt számadásokból az, hogy a kollégiumi pénztár forgalma az 1898-ik évben 60,147 frt 4 krnyi bevételt és 56,712 frt 68 krnyi kiadást mutat fel, s hogy ilyképen a pénztári készlet 3435 frt 36 kr. volt; ugyanígy az is, hogy a kollégiumi vagyon az elmúlt év alatt 29,083 forint 3 krral gyarapodott.

* **A Magyar Túrta-Egylet eperjesi jogász-osztálya** közelebb tartotta alakuló-, illetve rendes közgyűlését. Tisztikara a következőképen alakult meg: Elnök *Gasparik János III.*, alelnök *Ghillányi József I.*, titkár *Steinmetz János II.*, jegyző *Bartmann Simon I.*; választmányi tagok *Heil Fausztin II.*, *Bothár Gusztáv II.*, *Krayzell Miklós III.*, *Stépan Aladár I.*, *Lerszch Andor IV.*, *Küib Lajos II.*, *Petrassy Antal III.*, *Barbósz Gergely II.*, póttagok *Osztermann Ernő III.*, és *Hrabéczy Béla I.* éves joghallgatók. Az egyesület múlt évi bevétele volt 131 frt, kiadása 109 frt 41 kr.; tehát pénztári maradványa 21 frt 59 kr.

* **Lopás.** Lipták Borbálát tetten érte a rendőrség, a mint a fő-utcán egy kapu bejáratából egy tejeskannát ellopott. Átadatott a bíróságnak.

* **Elvesztett.** Egy barna bőrből készült pénztárca folyó hó 9-ikén este a fő-utcán. A pénztárzában 20—30 frt pénz és névjegyek voltak. Megtalálójára kértik, hogy adja be a rendőrkapitányságnál, hol illő jutalomban részesül.

* **Tüzek.** *Keczer-Palvágason* márcz 2-ikén kigyuladt *Altmann Leopold* facsűre s a lángok csakhamar felgyújtották a szomszédos két házat istállókat, mely utóbbiban kilenc darab szarvasmarha is odaégett. A tűz keletkezésének okát a csendőrség nyomozza. — *Nagy-Sároson* márcz 6-ikén éjjel járt a vöröskakas s *Zborovján József* csűrét pusztította el.

* **Lelketlen anya.** *Medvedésén* — mint Szvidnikről értesülünk — *Dubivszky Mária* még a múlt hó 21-ikén egy ártatlan kis fiúgyermeknek adott életet s röviddel ezután elpusztítva kis magzatát, azt egy falókába csomagolva elásta. A szvidniki éber csendőrség nyomozása folytán előkerült a kis koporsó s az orvosrendőri boncolás megejtése után az esetet a kir. járásbírósnak feljelentették.

* **Elfogott betörők.** Február 27-ikén Resson, éjjel betörték *Juricsim Péter* ottani lakos házába s a szekrénynek zárt fiókját feltörve, abból 115 frt készpénzt elloptak. A csendőrségnek fáradszónomozása folytán végre márcz 4-ikén *Oravec János* és *Novák Andras* személyében kézrekerültek a vakmerő betörők s miután a birtokukban talált hatalmas dorong, melyet a lakás ajtajának felfeszítésénél használtak, kétségen kívül bizonyította bűnösségüket, egyelőre a bártai kir. járásbírósnak gondjaira bízattak.

* **Megkerült testvérgyilkos.** Még múlt évi decz hónapban borzalmas esemény történt *Sztarinán*, a hol *Bassiszta Vazul* tulajdon testvérbátyját szívtelen kegyetlenséggel agyonverte. A megátalkodott gonosztevőt akkoriban nyomban elfogták s a kis-szebeni kir. járásbírósnak fogházába kísérték. A gyilkosnak sikerült innen kerekednie s azóta vármegyénkben és Galiciában bujdosott. A nyomozó csendőrség már-már azt hitte, hogy a megszökött gyilkos útiköltséget szerzvéen, Amerikába vitorlázott. Végre e hó 4-ikén a galicziai határszelen egy elhagyott csűrben reátaláltak, elszánt ellentállás daczára bilincsbe verték s az eperjesi kir. ügyészség fogházába kísérték. Innen már aligha lesz módjában kiszöknie.

* **Körözés.** Az eperjesi kir. törvényszék *Peterka Ferencz* hánusfalvi lakost, ki 1200 forint elikkasztása után megszökött, országosan körözeti.

* **Gyermekekkel és nőkel** babkávét itatni évek óta orvosok és gyógytudósok által, rövid idő előtt ismét egy ismert tudós által Bécsben, azok egészségi és testi ereje elleni vétkezésnek állították. Még oly sok családban folytatják azon rossz szokást, hogy a napot ezen idegizgató itallal kezdik meg és azt többszörösen delután ismét az asztalra hozzák. Csoda-e tehát így, ha a jobbmódú családokban, a hol a gyer-

mekek ezenkívül szellemileg, és a szegényebb családokban, a hol a nők testileg túl vannak erőltetve: a sápkórban szenvedők, vérszegények, idegesek és gyengék száma mindig jobban növekszik? És mégis módjában áll mindenkinek ezen ártalmas szokás megszüntetése, a melyet többnyire csak tudatlanságból folytatják. A hol a szülők évek hosszan át való megszokottságból következében a babkávéról nem akarnak mindjárt egészen lemondani, ott ennek keverése által a *Kathreiner-féle Kneipp malata-kávéval*, eleinte egy harmadig, később fél, a kávéval finomult józólés mellett egészségileg majdnem ártalmatlanná tehető. Gyermekeknek azonban egészen a tizenötödik évig, nevezetesen leányoknak és betegeknek vagy gyengébb személyeknek ne sajnáljuk a kis fáradságot, a *Kathreiner-féle malata-kávét* babkávénélkül és pedig jó erősen, elkészíteni. Az ize és az illata ugyanolyan, mint a babkávéné, tápláló erejű és egészséges, és minél tovább iszsa az ember, annál többet kíván belőle. Valódián mindenütt az eredeti csomagokban kapható, mindazonáltal őrizkedjünk minden csekély értékű hamisítványtól és különösen a nyitott kávékat kerüljük, a mely gyakran hamisan „nyitott *Kathreiner-kávénak* nevezetik, de a legcsekélyebb köze sincs ezen valódi malata-kávéhoz.

* **Sömör-betegséget:** száraz-, vizenyős-, pikkelyes-sömört (Flechten) s az e bajjal együtt járó, kiállhatatlan *bőrviszketeg* jótállás mellett gyógyít, sőt azokat is, kik gyógyulást sehol sem találtak, a *dr. Hebra sömör-irtója*. Külső használatra való, nem ártalmas. Ára 6 frt, vám- és postadíjmentesen (levéljegyekben is), utánvétellel 50 krral több. Kapható: *St. Marien-Droguerie, Danzig (Deutschland)*.

* **A Horgony-Pain-Expeller** igazi, népszerű házi-szerré lett, mely számos családban már több mint 27 év óta mindig készletben van. Hátfájásnál, csípő-fájdalom, fejfájásnál, köszvénynél, csúznál stb.-nél a Horgony-Pain-Expellerrel való bedörzsölések mindig fájdalomcsillapító hatásúknak bizonyultak, sőt járvány-kórnaál, minő: a kolera, hányóhasfolyás, az altestnek Pain-Expellerrel való bedörzsölése mindig igen hasznosnak bizonyult. Ezen kitűnő házi-szer jó eredményel használtott bedörzsölésként az influenza ellen is és 40 kr., 70 kr. és 1 frt üvegenkénti árban a legtöbb gyógyszerárban készletben van, hanem bevásárlás alkalmával mindig határozottan mint „*Richter-féle Horgony-Pain Expeller*” vagy „*Richter-féle Horgony-Liniment*” kérendő és a „*Horgony*” védjegyre kérünk figyelni.

Nyerssejlem-básztruha 8 frt 65 krtól

42 frt 75 krig teljes öltönyhöz való kelme — *Tussors* és *Shantung-Pongees*, valamint fekete, fehér és színes „*Henneberg-selyem*” 45 krtól 14 frt 65 krig méterenként — a legdivatosabb szövés-, szín- és mintázatban. **Privát-fogyasztóknak** postabér- és vámmentesen, valamint házhoz szállítva, — **mintákat pedig postafordultával** küldenek.

Henneberg G. selyemgyárai (cs. 66 kir. udvari szállító) Zürichben.

Magyar levelezés. Svájcba kétszeres levélhelyeg ragasztandó.

* **A szerkesztőség üzenete.** *K. E., Eperjes.* Versei nem ütök meg a mértéket. Részletesebb bírálatba nem bocsátkozhatunk.

Főszerkesztő:

Dr. Horváth Ödön.

Felölő szerkesztő:

Dr. Mikler Károly.

Kiadótulajdonos: *Kösch Árpád*.

NYILT-TÉR.

Vesebajoknál,
a húgyhólyag bántalmainál
és köszvénynél,
az emésztési és lélegzési
szervek hurutainál,
a **Lithion-forrás**

Salvator

kitűnő sikerrel használati. E forrás kiváló tulajdonságai:

Húgyhajtó hatása.

Vasmentes.

Kellemes ízű.

Könnyen emészthető.

Első rangu gyógyvíz és diaetikus ital.

Számos orvosi tekintélyek által különösen oly egyéneknek ajánlva, a kik ülő életmódjuk folytán **arany res bántalmakban, hasi pozsga, máj- és vese izgatási** tünetnyekben vagy **húg savas vese-homok** és **vesekövek** képződésében szenvednek.

Kapható ásványvízkereskedésekben és gyógyszerárakban.

A Salvator-forrás igazgatósága Eperjesen.

Hirdetés.

Az alsó-sebesi és részben az eperjesi határban fekvő egy tagból álló 19 1/2 magyar holdnyi első osztályú rét folyó évi április hó 1-jétől kezdve haszonbérbeadó.

Felvilágosítást nyújtanak a Moes testvérek Alsó-Sebesen és Úsz Antal vm. árvaszéki elnök Eperjesen.

92/3-1899. végr. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a lemesi kir. járásbírósg 1898. évi V. 122.1. sz. végzése következtében dr. Engländer Emil eperjesi ügyvéd által képviselt Goldberger Pál kakastalvi lakos javára, **Piller Miklós** felsőmérki, illetve kassai lakos ellen 850 frt s jár. erejéig 1898. évi szeptember hó 28-ikán foganatosított biztosítási végrehajtás útján lefoglalt és 2000 forintra becsült következő ingóságok, u. m.: 5 pár ökör és 5 pár ló nyilvános árverésen eladottnak.

Mely árverésnek a lemesi kir. járásbírósg 1898. évi V. 122.6. sz. végzése folytán 850 frt tőkekövetelés, ennek 1897. évi január hó 18-ik napjától járó 0% kamatai és eddigi összes, bíróság már megállapított költségei erejéig Felső-Mérken s illetve Dubrava-pusztán leendő eszközésére **1899. évi márczius 28-ik napjának délelőtti 9 órája** határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-czik 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsíron alul is el fognak adatni.

A mennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Lemesen, 1899. évi február hó 24-ik napján.

Rubovics Salamon,
kir. bírósági végrehajtó.

Posztószétküldés csak magánosoknak.

Egy vég, 3'10 méter hosszú, elegendő 1 úri-öltönynek. Ara csak

frt 2 80	jó
frt 3 10	jó
frt 4 80	jó
frt 6 -	jó
frt 7 75	finom
frt 9 -	finom
frt 10 50	legfinomabb
frt 12 40	angol
frt 13 95	Kamngaru

valódi gyapjúból.

Posztógyári raktár: **KIESEL-AMHOF, Brünben.**

Minták ingyen és bérmentve. — Minták szállítás.

Privátvevők, figyelem! Csak direct-vételnél vásárolható jutányos áron. Felvilágosításul és bizonyosságul a következők:

Krausz Adolf posztókereskedő Budapesten, a szabónak rendelt nények fejében mintakönyvből követezket ajándékoz:

10 frt vételnél 50 kért egy nadrágot,
20 " " " 1 frtért egy öltönyt,
60 " " " egy finom öltönyt teljesen ingyen.

Ezenkívül a szabó 3 forint engedményt kap méterenként és 20 százalékot. Ezen ajándékokat csakis a magánvevő fizeti meg, ki a szabónál Krausz Adolf mintakönyvből vásárol.

MAGYAR BORPINCZE

palaczkborainak főárudája

Budapest, V., Mérleg-utca 4. sz.

Van szerencsénk a nagyérd. közönség szives figyelmét **kitünő palaczkborainkra** felhívni; fehér és vörös asztali-borok, úgyszinté az ország előkelő és jelentékeny termelőinek fajborai nagy választékban kaphatók.

A dörgicsi kegyes-tanítórend eredeti töltésű palaczkozott borainak, úgymint Lonszky Adolf tokaji aszú- és szamorodni-borainak fölerakata.

Boraink valódisága- és tisztaságáért szavatolunk.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

RADÓ és TÁRSA, Magyar Borpincze,
Budapest, V., Mérleg-utca 4.

Eperjesen eredeti áron kaphatók: Berger Hermann szállodájában, Atlasz Dezsónél, Lefkovic Emilnél és Mikolik Istvánnál.

A holland-amerikai útirány.

Hetenkint egy- vagy kétszeri gőzforgalom Rotterdamtól New-Yorkig.

Cajüt-iroda: **Bécs, I., Kolowratring 9.**
Fedélzet-iroda: **Bécs, IV., Weyringasse 7/a.**

I. Cajüte: **Április 1-től Okt. 31-ig 290-400 Mk.***
II. Cajüte: **Aug. 1-től Okt. 15-ig 200 Mk.**
Nov. 1-től Márcz. 31-ig **Okt. 16-tól Julius 31-ig 230-320 Mk. 180 Márka.**

* A cajüte fekvése és nagysága, valamint a gőzös gyorsasága és eleganciaja szerint.

Kipróbált és csalhatatlan szer

hajkihullás,
fejkorpa,
kopaszodás

ellen az **Anticalvus,**

mely teljesen ártalmatlan, a haját puhítja, növeszti és annak szép színt ad.

Gyermekeknél is sikeresen használható.

Üvege 2 korona. * 5 üveg bérmentve küldetik.

Főszétküldés: **KANITZ ÖDÖN** gyógytáraból, Balassa-Gyarmat.
Minden gyógytárabban kapható!

Bámulatos szépség

lehet elérni a dr. Spilzer-féle **MARIA-kenőccsel**, a mely már egy tégely használatánál elhalványítja a szeplő- és májfoltokat, állandó használata pedig teljesen eltávolítja. A „Diana-Pouder” és „Mária-szappan”-nal használva pedig megóvja az arcz bársonyos külsejét a késő öregségig.

Kapható: **GOVORKOVICH JÁNOS Mária-gyógyszertárában, Eszék, felsőváros**

eredeti csomagokban. Raktár **Török József** gyógyszerésznél Budapesten és minden nagyobb gyógyszerárabban. Egy tégely 35 kr. Postán legkevesebb három tégelylyel küldök utánvétellel. Bővebb felvilágosítással ingyen és bérmentve.

VALODI **LINOLEUM** Fontos háziasszonyoknak!
PADLÓZOMÁNCZ minden színben.

Nincs többé ragadós szobapadló! Linoleum padlózománcz egy óra alatt keményre szárad, gyönyörű fénye van és elérhetlen tartósságú.

Többször megtörtént, hogy az **Eisenstädter-féle Linoleum** helyett utánzatokat kaptak a vevők, figyelmeztetjük tehát a t. vevő közönséget, hogy mindig és csakis **Eisenstädter féle Linoleumot** kérjen a **vas lovag** védjegygyel.

LAKK- ÉS FESTÉKGYÁR EISENSTÄDTER TESTVÉREK, Bécs.

Egyedüli főraktár Eperjesen **Holénia Béla** czégnél.

Chr. Weyrauch-féle világhírű padló-fénymáz

csak **MIKOLIK ISTVÁN**

EZELŐTT LINKESCH KÁROLY

fűszer-, bor- és vaskereskedésében Eperjesen kapható.

Köszönetnyilvánítás.

Ó Fensége Salvator Lipót főherczeg udvarmesterei hivatala.
Általános Asbestárú-gyár.
Ó császári és királyi Fensége Salvator Lipót Főherczeg rendkívül meg van elégedve az asbest-talpbéllet cipőkkel. Ó Fensége hosszabb gyalog-kiránduláson használta e cipőt és észre vette, hogy lábat nem fáradtak úgy el, mint más közönséges cipőknel. Küldök egy pár vadász-cipőt, hogy annak a mintájára készítsenek másikat asbest-talpbéllettel ugyanannál a cipésznel s aztán küldjék ide.
Hisszük, hogy e vadász-cipők ép oly jók lesznek és ép oly megfelelőek, a mint megfelelőek voltak a szalon-cipők.
Zágráb, 1898. július hó 8-án. **Krahl, huszárkapitány.**

Magyarország volt miniszterelnöke, a közigazgatási bíróság elnöke, a következőket írja:
Tisztelt Doktor úr!
Az asbest-betűt cipők kitűnőségnek bizonyultak, szilárdan és puhán járok; megszűnt minden láb-fájásom, úgy, hogy — azt hiszem — láb-hajom semmi további orvoslást nem igényel.
Szíves tanácsát köszöni.
Dánoson, 1897. szeptember 17-én. **Wekerle Sandor**

Nincs többé lábfájás!

Órjuk lábainkat hidegtől, nedvességtől és meghűléstől!
Sem tyúkszem, sem izzadós láb, sem bőrkeményedés, sem lábdaganat, sem lábégés.
Rövid idejű viselés után megkönnyebbül a járása annak, ki cipőjét **dr. Högyes-féle, az egész világon szabadalmazott asbest-talpbéllettel látja el.**
Kettősvastagságú 1 forint 20 kr., egyszerű 60 kr., homoktalp 40 kr., gyermekeknek fele.
Az asbest-talpbéllet kitűnőségét legjobban bizonyítja, hogy a cs. és kir. közös-hadseregnek és a m. kir. honvédségnek eddig 22,500 pár szállítottott.
Szátküldés csakis utánvétellel, vagy a pénz előleges beküldése mellett. Felvilágosítások, prospektusok és köszönetnyilvánítások ingyen.
Viszonteladóknek megfelelő árcedvény!
ÁLTALÁNOS ASBESTÁRÚ-GYÁR BETÉTI TÁRSASÁG
BUDAPEST, VI., SZÍV-UTCA 18.

Egy gyógyszer sem múlja felül
Kaiser
MELLCZUKORKÁIT

maláta-kivonat cukorral, szilárd alakban.

2360 közjegyzőileg hitelesített bizonyítvány biztos sikert bizonyít köhögés, rekedtség, katarrhusok és elnyálkásodásnál.

Egy csomag ára **10** és **20** kr.

Biztos sikert
hoznak az általánosan bevált
Kaiser-féle
Pfeffermünz-Caramellák
étvágytalanság, gyomorfájás s elrontott gyomornál.

Egy csomag ára **20** krajczár.

Kapható
Wieland és Schroepfer
cukrászdájában Eperjesen.

Vigyázzunk
a védjegyre!

Máriaczei
gyomorcsépek

nagyszerűen hatnak gyomorbajoknál, nélkülözhetetlen s általánosan ismert házi és népszerű étvágytalanság, gyomorgyengeség, bűzös lehellet, felfújtság, savanyú felbűfűzés, hasmenés, gyomorfájás, felesleges nyálkázás, sárgaság, undor és hányás, gyomorgörcs, szűkülésnél.

Hathatós gyógyszernek bizonyult fejfájásnál, a mennyiben ez a gyomortól származott, gyomortürelhelésnél ételkel és italokkal, giliszták-, májbajok- és hámorrhoidákna.

Említett bajoknál a **Máriaczei gyomorcsépek** évek óta kitűnőnek bizonyultak, a mit száz meg száz bizonyítvány tanúsít. Egy kis üveg ára használati utasítással együtt **40** kr., nagy üveg ára **70** kr.

Központi szétküldési raktár: **Brády Károly** gyógyszerháza a „Magyar Királyhoz”, Bécs, I. Fleischmarkt 1.

A Máriaczei gyomorcsépek valódi kaphatók: **Eperjes**: Barts Emil és Molitorisz I. gyógyszerészeknél. — **Honmonna**: Szekerák A. gyógyszerésznél. — **Kis-Szeben**: Widder Gy. gyógyszerésznél. — **Lubló**: Ignatovits A. gyógyszerésznél. — **Szilványa**: Császár Árpád gyógyszerésznél.

74-1899. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött bírósági végrehajtó ezennel közhírré teszi, hogy a késmárki kir. járásbírósnak 1898. évi Sp. 252/2. számú végzésével dr. Szántó Márk ügyvéd által képviselt Roth M. A. és Társa felperesek részére **Rosenblum Márk** alperes ellen 112 ftt követelés és jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán alperestől lefoglalt, 1264 ftra becsült ingóságokra a girálti kir. járásbírósnak V., 40/6. 1899. számú végzésével az árverés elrendeltét, annak a felülfoglaltatott követelése erejéig is, a mennyiben azok törvényes zálogjogot nyertek volna, alperes lakásán Kurimán, el nem értékesíthetése esetén Girálton folytatva leendő megtartására határidőül **1899. évi márczius hó 16-ik napjának délelőtti 9 órája** tűztetik ki, a mikor a bíróság lefoglalt szobabútorok, pálinka, likőr, rum, üres hordók, széna, burgonya s egyéb ingóságok a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adni.

Felhívtnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtó követelését megelőző kielégítéséhez tartanak jogot, a mennyiben részükre foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik: elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéseig alulírt kiküldöttnek vagy írásban beadni, avagy pedig szóval bejelenteni tartoznak.

A törvényes határidő a hirdetménynek a bíróság tábláján kifüggesztését követő naptól számítatik.

Ezen árverés netáni elhalasztása a kiküldöttnek a határidőt megelőző nap déli 12 órájáig bejelentendő.

Girálton, 1899. évi február hó 22-ik napján.

Kovács József, kir. bír. végrehajtó.

Ültetésre
ajánlok válogatott minőségű, fajtiszta
burgonyát.

Sor-szám	A burgonyaféleség neve	Szín és külalak	Keményítő-tartalom %	Ár	
				mm.-ként	ftt. kr.
1.	Doikowski-féle „Topaz”	durva, sárgahjújú fehér húsú	21.4	3	—
2.	„Dolega”	durva, vörös	20.7	3	—
3.	„Taczala”	síma, „	23.3	3	—
4.	„Gratia”	durva, „	25.5	4	—
5.	„Karmazyn”	„	24.0	3	—
6.	Cimbal-féle „Max Eyth”	„	24.4	3	—
7.	„Wilhelm Korn”	reczés, sárga	20.9	3	—
8.	„Prof. Märcker”	„	20.1	3	—
9.	„Prof. Kühn”	síma, „	20.7	3	—
10.	Agnelli-féle „Magyar kincs”	reczés, „	22.5	2	—
11.	„Kék vese”	kék héjú, fehér húsú, igen tartós	20.7	2	—

Ezen jó étkezési és kiváló szeszgyári burgonyafajok tartósságuk, bőtermésük, magas keményítő-tartalmuk és csekély igényeik miatt kitűnnek. A burgonya Orló vasútállomásra a rendelő által küldendő, vagy önköltségben felszámított zsákokban, a megrendelés sorrendjében, fagymentes időben szállítatik.

ZSEBRÁ CZKY GÉZA, plébános, Palocsa.

PSEPHOFER J. vértisztító-labdacsai,

ezelőtt „általános labdacso” név alatt; mely utóbbi nevet teljes joggal megérdemlik, mivel csakugyan alig létezik betegség, melyben ezen labdacso csodás hatásukat észszeresen be nem bizonyították volna.

Évtizedek óta ezen labdacso általános elterjedésnek örvendenek és alig van család, melyben ezen kitűnő háziszertől készlet nem volna található. Számtalan orvos által ezen labdacso háziszertől ajánlottak minden oly bajoknál, melyek a **rossz emésztésből és székrekedésből** erednek, mint **epe-zavarok, májbajok, kólika, vértelések, aranyér, beltétlenség** s hasonló betegségeknél. Vértisztító tulajdonságuknál fogva kitűnő hatással vannak **verszegénység** s az abból eredő bajoknál is, így **sápkórnaál, idegességből származó fejfájásoknál** stb. Ezen vértisztító-labdacsok oly könnyen hatnak hogy a legsekélyebb fájdalmat sem okozzák és ennek folytán még a leggyengébb egyének, de még gyermekek által is bevehetők.

Ezen vértisztító-labdacsok csakis a Pserhofer J.-féle, az „Arany birodalmi almához” címzett gyógyszerháza Bécsben, I. Singerstrasse 15. sz. a. készítettnek valódi minőségben s egy 15 szem labdacso tartalmazó doboz ára **21** kr. Egy csomag, melyben 6 doboz tartalmazatik, **1** ftt **5** krba kerül. Az összeg előzetes bekiadásánál bérmentes küldéssel együtt 1 csomag **1** ftt **25** kr., 2 csomag **2** ftt **30** kr., 3 csomag **3** ftt **35** kr., 4 csomag **4** ftt **40** kr., 5 csomag **5** ftt **20** kr. és 10 csomag **9** ftt **20** krba kerül.

NB. Nagy elterjedésük következtében ezen labdacso a legkülönbözőbb nevek és alakok alatt utánoztaknak; ennek következtében kérétek **csakis** Pserhofer J.-féle vértisztító-labdacsokat követelni és csakis azok tekinthetők valódiaknak, melyek használati utasítása a Pserhofer J. névalírásal, fekete színben és minden egyes doboz fedelén ugyanazon aláírással vörös színben van ellátva.

A számtalan hálaíratból, melyet a labdacso fogyasztói a legkülönbözőbb és legnehezebb betegségek után egészségük visszanyerése folytán hozzánk intéztek, ezen helyen csakis néhányat említünk, azon megjegyzéssel, hogy mindenki, ki ezen labdacsokat egyszer használta, meg vagyunk győződve, azokat tovább fogja ajánlani.

Tisztelt Pserhofer úr!

Legyen oly szíves és küldjön nekem ismét 5 tekercset az Ön felülmúlhatatlan vértisztító-labdacsáiból utánvétellel. Fogadjon az úton is a legmélyebb köszönetemet labdacso csodahatásáért. Maradok teljes tisztelettel

Pawlistik Ferencz, Köln, Lindenthal.

Tekintetes úr!

Isten akarata volt, hogy az Ön labdacsoi kezeim közé kerültek, melyeknek hatását ezennel megírom. Én gyermekágyban meghültem olyannyira, hogy semmi munkát sem voltam többé képes végezni és bizonyára már a holtak közt volnék, ha az Ön csodálatra méltó labdacsoi engem nem mentettek volna meg. Az Isten áldja meg Önt ezért észszer! Nagy bizalom van, hogy ezen labdacsoi engem is tökéletesen ki fognak gyógyítani, a mint már másoknak is egészségük visszanyerésére segítségül szolgáltak.

Knifcz Teréz.

Mélyen tisztelt úr!

A legforróbb köszönetemet mondok ezennel Önnek 60 éves nagynéném nevében. Az illető 5 éven át szenvedett gyomorhurutban és vízkórásban, már életét is megúnta,

Bécs Újhely, 1887. nov. 9-én.

Bernhardi alpesi-fü-liqueur, Bernhard W. O.-tól Brogenben. 1/4 üveg 2 ftt 60 kr., 1/2 üveg 1 ftt 10 kr., 1/4 üveg 70 kr.

Amerikai köszvénykenőcs, gyors és biztos hatású, legjobb szer minden köszvényes és eszós bajok, u. m.: gerinczagybántalom, tagzsággatás, ischiás, migraine, ideges fogfájás, főfájás, fülzsággatás stb. ellen, ára 1 ftt 20 kr.

Angol csodabalszam, Pserhofer J.-tól. Egy üveg 50 kr.

Fagybalszam, Pserhofer J.-tól. Évek óta a fagyos tagokra és minden idült sebire mint legbiztosabb szer elismerve. 1 köcsög 40 kr. Bérmentve 65 kr.

„Stoll”-féle Kola-praeeparatumok. Kitűnő szer gyomor- és beltétlenségnek.

Kola-elixir vagy **bor**, 1 liter 3 ftt, 1/2 liter 1 ftt 60 kr., 1/4 liter 85 kr.

Golyva-balszam, Pserhofer J.-tól. Kitűnő szer golyva ellen, 1 üveg 40 kr., bérmentve 65 kr.

Élet-esszencia (prágai csöppek), Pserhofer J.-tól. Megrontott gyomor, rossz emésztés és mindennemű altesti bajok ellen kitűnő háziszert. 1 üveg 22 kr., 12 üveg 2 ftt.

Útifüvedy, Pserhofer J.-tól. Egy ált. ismert kitűnő háziszert hurut, rekedtség, görcsös köhögés stb. ellen. 1 üvegcse 50 kr., 2 üveg bérmentve 1 ftt 50 kr.

PSEPHOFER J. gyógyszerész. „Zum goldenen Reichsapfel”, Wien, I. Singerstrasse 15.

melyről egyébként le is mondott, midőn véletlenül egy dobozt kapott az Ön kitűnő vértisztító-labdacsáiból s azoknak állandó használata folytán tökéletesen kigyógyult. Legfőbb tisztelettel

Weinzel Josef.

Tekintetes úr!

Alulírott ismételtén kér 4 csomagot az Ön valóban hasznos és kitűnő labdacsoiból. El nem mulaszthatom legnagyobb elismerésem kifejezni ezen labdacso értékeit és azokat, a hol csak alkalmam nyílik, a szenvedőknek legmelegebben fogom ajánlani. Ezen hálaíratom tetszés szerinti használására Önt ezennel felhatalmazom.

Teljes tisztelettel

Hahn Ignác.

T. úr!

Felkérem, miszerint az Ön vértisztító-labdacsáiból egy csomagot 6 dobozzal küldeni sziveskedjék. Csakis az Ön csodálatos labdacsoinak köszönhetem, hogy a gyomorbajból, mely engem öt éven át gyötört, megszabadultam. Ezen labdacsoi nálam sohasem fognak kifogyani, s midőn legforróbb köszönetemet kifejezem, vagyok tisztelettel

Zwickl Anna.

Tannonchinin hajkenőcs, Pserhofer J.-tól. Évek hosszú sora óta valamennyi hajnövesztő-szer közt orvosok által a legjobbnak elismerve. Egy elegáns nagy szelenczével 2 ftt.

Általános tapasz, Steubel tanártól. Útés és szúrás által okozott sebeknél, mérges daganatoknál, ujjkukac, sebes vagy gyulladt mell vagy más ily bajoknál mint kitűnő szer lön kipróbálva. 1 tégyel 50 kr. Bérmentve 75 kr.

Általános tisztító-só, Bullrich A. W.-tól. Kitűnő háziszert a rossz emésztés minden következményeinél, u. m.: főfájás, szédülés, gyomorgörcs, gyomorhív, aranyér, dugulás stb. ellen. 1 csomag ára 1 ftt.

Ezen itt felsorolt készítményeken kívül az osztrák lapokban hirdett összes bel- és külföldi gyógyszerészeti különlegességek raktáron vannak és a készletben netán nem levők gyorsan és olcsón megszerzetnek. Postai megrendelések a leggyorsabban eszközöltetnek, ha a pénzüsszeg előre bekiütetik; nagyobb megrendelések utánvétellel küldetnek.

Valódiaknak csak azok tekinthetők, melyek használati utasítása a Pserhofer J. névalírásal és minden egyes doboz fedelén ugyanazon aláírással vörös színben van ellátva.

Védve védjegy által. Védjegy utánzása szigorúan büntetettik.

